

Brüssel, 26.2.2026
COM(2026) 102 final

2026/0059 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

mis käsitleb võitlust ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja muude tulirelvadega seotud kuritegude vastu ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1260

{SEC(2026) 102 final} - {SWD(2026) 102 final} - {SWD(2026) 103 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Ebaseaduslikud tulirelvad kujutavad endast tõsist ohtu ELi kodanike julgeolekule, kuna need võimaldavad mitmesugust rasket ja organiseeritud kuritegevust, sealhulgas uimastikaubandust, väljapressimist, röövimist ja jõuguvägivalda⁽¹⁾. Uuringud näitavad, et nõudlus tulirelvade järele ja tulirelvade kättesaadavus kuritegelikus maailmas on suurenenas,⁽²⁾ mis toob kaasa vägivaldsemad vahejuhtumid ja isegi kurjategijate võidurelvastumise mõnes ELi riigis. Probleemi süvendavad veelgi geopoliitilised sündmused, mis oma geograafilise läheduse tõttu seavad ohtu liidu julgeoleku. On suur oht, et käimasolevatest konfliktidest üle jäävad relvad jõuavad lõpuks ebaseaduslikele turgudele, nii nagu juhtus pärast konflikti Lääne-Balkanil. Lisaks muudab tulirelvade valmistamise lihtsamaks ja suurendab ohtu tehnoloogia areng, näiteks 3D-printimine, mis suurendab vajadust tugevamate ennetusmeetmete järele.

EL on võtnud tulirelvade seadusliku siseturu valdkonnas vastu mitu õigusakti, millega reguleeritakse tulirelvade seaduslikku omandamist ja valdamist. 24. märtsi 2021. aasta direktiivis (EL) 2021/555 relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (tulirelvade direktiiv)⁽³⁾ on sätestatud ühised miinimumnõuded tsiviilkasutuseks (nt sportlaskmiseks või jahipidamiseks) mõeldud tulirelvade omandamiseks, valdamiseks ja kaubanduslikuks vahetamiseks ELis. 19. detsembri 2024. aasta määrusega (EL) 2025/41 tulirelvade impordi, ekspordi ja transiidi kohta (uuesti sõnastatud tulirelvade määrus)⁽⁴⁾ on kehtestatud nõue, et tulirelvade liikumiseks üle ELi piiri kolmandasse riiki või kolmandast riigist tuleb hankida ekspordi- või impordiluba. Mõlemas õigusaktis on määratletud see, mis on seaduslik, ja seetõttu vältimatult piiritletud ka see, mis on ebaseaduslik, kuid neis ei ole määratud kindlaks, mis on kuritegelik. Seega tulirelvadega seotud kuritegude kohta ELi õigusnorme veel ei ole.

EL ja selle liikmesriigid osalevad rahvusvahelisel tasandil tehtavates jõupingutustes. Tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokolliga, mis täiendab rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni (edaspidi „ÜRO tulirelvade protokoll“),⁽⁵⁾ on kehtestatud rahvusvahelised normid, et võidelda tulirelvade ebaseadusliku valmistamise ja ebaseadusliku

⁽¹⁾ Europol, Euroopa Liidu raske ja organiseeritud kuritegevuse põhjustatud ohtude hinnang, Haag, 2025, lk 61.

⁽²⁾ De Schutter, A., ja Duquet, N., „The nexus between drug markets and gun violence in the European Union“, Flemish Peace Institute ja EMCDDA, 2023, https://www.euda.europa.eu/drugs-library/nexus-between-drug-markets-and-gun-violence-european-union_en.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/555 relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (ELT L 115, 6.4.2021).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2024. aasta määrus (EL) 2025/41, mis käsitleb tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona impordi-, ekspordi- ja transiidimeetmeid, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokoll (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 (uuesti sõnastatud) (ELT L, 2025/41, 22.1.2025).

⁽⁵⁾ 31. mail 2001 sõlmitud rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendav tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestav ÜRO protokoll, https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVIII-12-c&chapter=18&clang=_en

tulirelvakaubanduse vastu. ÜRO tulirelvade protokolli artikliga 5 on ette nähtud, et riigid peavad seonduvad kuriteod kriminaliseerima. Protokolli on ratifitseerinud 25 ELi liikmesriiki 27st ja ka EL ise (2014. aastal). Kuigi EL on ÜRO tulirelvade protokolli sõlminud, tugevdab täiendav ühtlustamine käesoleva direktiivi kaudu selle protokolli ühetaolist täitmise tagamist.

Ettevalmistavas uuringus leiti, et liikmesriikide vahel on tulirelvadega seotud kuritegude määratlemise ja nende eest karistamise osas märkimisväärseid erinevusi, mille tagajärjel on ELi õigusraamistik killustunud. Vähene ühtlustatus takistab valdkonnas, mis on oma olemuse tõttu rangelt reguleeritud, piiriülest koostööd, raskendab uurimist ja süüdistuste esitamist ning vähendab õiguskaitse üldist tõhusust võitluses ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja muude tulirelvadega seotud kuritegude vastu.

Tulirelvade ebaseadusliku valmistamise peamiseks kiirendajaks on saanud digivaldkond, mis võimaldab levitada internetis 3D-printimise tehnilist dokumentatsiooni, ent tagab ka vajaliku taristu tänapäevaseks täitmise tagamiseks. Selleks et tegeleda tehnoloogilistest muutustest tulenevate uute riskidega, on vaja täitmise tagamise strateegiat, kus on seatud esikohale digitaalne luure, et vähendada andmelünka, mis praegu takistab tulirelvadest tulenevast ohust tervikliku ülevaate saamist. Nende julgeolekuprobleemide lahendamiseks püütakse käesoleva ettepanekuga edendada teabevahetuse jaoks ühtlustatud digikeskkonda, kandes hoolt selle eest, et tõendite kogumisel ja strateegilise analüüsi tegemisel rakendatakse rangeid küberturvalisuse ja andmekaitse standardeid.

Lisaks julgeolekuriskidele ja piiriülese koostööga seotud probleemidele seisab EL ebaseaduslike tulirelvadega seoses silmitsi suure andmelüngaga. Usaldusväärse ja põhjaliku statistika puudumise tõttu on õiguskaitseametnikel ja poliitikakujundajatel raske hinnata probleemi ulatust ja poliitika tõhusust ning teha teadlikke otsuseid⁽⁶⁾. Samuti on andmete nappus üks põhjuseid, miks üldsuse teadlikkus on väike, poliitiline prioriseerimine piiratud ja puuduvad piisavad vahendid õiguskaitsealasteks jõupingutusteks võitluses tulirelvadega seotud kuritegevuse vastu.

Tuleks tugevdada koostööd kandidaatriikidega, et tagada nende täielik kaasamine liidu koordineerimismehhanismidesse, kui see on vajalik konkreetsete piiriüleste juhtumite puhul. Selleks tuleb hõlbustada edasist koostööd piirkondlike ja operatiivalgatuste, sealhulgas kuritegevusega seotud ohte käsitleva valdkondadevahelise Euroopa platvormi (EMPACT) raames, ning koostööd liidu ametitega, teiste seas Europoli, Eurojusti, CEPOLi ja Frontexiga, kes aitavad kaasa ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ennetamisele ja tõkestamisele. Kandidaatriikide õigusaktide järkjärguline vastavusse viimine liidu õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonna *acquis*'ga suurendab liidu ja liikmesriikide vahelise koostöö tõhusust ning tugevdab liidu üldist vastupanuvõimet tulirelvade kõrvaesuunamise ja ebaseadusliku liikumise suhtes.

Käesoleva ettepanekuga püütakse kaitsta ELi kodanikke ebaseaduslikest tulirelvadest tuleneva ohu eest, vähendades ebaseaduslike relvade ja nendega seotud kuritegude arvu, ühtlustades tulirelvadega seotud kuritegude määratlusi ja nende eest määratavaid karistusi kõigis liikmesriikides ning parandades andmete kvaliteeti ja kättesaadavust, et seda ohtu paremini mõista ja vähendada. Ettepanekus ei sõnastata ümber tulirelvade juriidilist omandiõigust käsitlevaid norme.

Kindlakstehtud probleemide lahendamiseks on ettepanekul neli erieesmärki:

⁽⁶⁾ Schutter, A., „Criminal gun violence in the European Union“, Flemish Peace Institute, Brüssel, 2023, lk 2, ja Varisco, A. E., „Types of Firearms Used in Violence in the European Union“, SIPRI, ELi rahastatud projekt INSIGHT, Brüssel, 2023, lk 2.

1. võimaldada ja hõlbustada tulirelvadega seotud kuritegude uurimist ja süüdistuste esitamist;
2. tagada tulirelvadega seotud kuritegude eest määratud karistuste tulevikukindel täitmine;
3. tagada tulirelvadega seotud kuritegude puhul mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed karistuste liigid ja määrad;
4. parandada õiguskaitse- ja õigusosalast koostööd ning ühtlustatud andmekogumist tulirelvadega seotud kuritegude valdkonnas.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Euroopa Komisjon on järjekindlalt tõdenud, et ebaseaduslik tulirelvakaubandus on ELi sisejulgeolekule suur oht. 2025. aasta strateegias ProtectEU⁽⁷⁾ ja [*uues terrorismivastases tegevuskavas*] on tähelepanu all ebaseadusliku tulirelvakaubanduse suhtes kohaldatavate kriminaalõigusnormide ühtlustamine. See on tähtsal kohal ka ELi organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise strateegias aastateks 2021–2025⁽⁸⁾ ja aastateks 2026–2029 uuendatud EMPACTi raamistikus⁽⁹⁾.

Peamine käesoleva algatuse eesmärgid hõlmavad poliitikavahend on ebaseadusliku tulirelvakaubanduse vastane ELi tegevuskava 2020–2025⁽¹⁰⁾. Selles keskendutakse eelkõige sellistele küsimustele nagu kontrolli tugevdamine ebaseaduslike tulirelvade turu üle, ELi õigusaktides esinevate lünkade kõrvaldamine, luureteabe jagamise parandamine ja täielikult toimivate riiklike tulirelvade kontaktasutuste loomine kõigis liikmesriikides. Samuti toetab tegevuskava arestitud tulirelvi käsitlevaid andmeid sisaldava ELi andmehoidla loomist. Lisaks on algatus kooskõlas ÜRO tulirelvade protokollist tulenevate ELi kohustustega: selles selgitatakse ÜRO soovitude rakendamist, eriti mis puudutab tulirelvade 3D-printimise tehnilise dokumentatsiooni koostamise kriminaliseerimist⁽¹¹⁾.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesoleva ettepaneku eesmärgid on kooskõlas ka järgmiste poliitika- ja seadusandlike dokumentidega:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK;
- nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsus 2009/315/JSK, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu;

⁽⁷⁾ Komisjoni 1. aprilli 2025. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa sisejulgeoleku strateegia ProtectEU“, COM(2025) 148 final.

⁽⁸⁾ Komisjoni 14. aprilli 2021. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise strateegia (2021–2025) kohta, COM(2021) 170 final.

⁽⁹⁾ Nõukogu 13. juuni 2025. aasta järeldused, mis käsitlevad EMPACTi tõhustamist ja ELi kuritegevusvastase võitluse prioriteete EMPACTi järgmiseks, 2026.–2029. aasta tsükliks, nõukogu dokument 9397/25.

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 24. juuli 2020. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ebaseadusliku tulirelvakaubanduse vastane ELi tegevuskava 2020–2025“, COM(2020)608 final.

⁽¹¹⁾ 2024. aastal toimunud rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni osaliste konverentsi 12. istungjärgul vastu võetud resolutsioon 12/3, https://www.unodc.org/documents/treaties/COP12/Resolutions/E/Resolution_12_3.pdf.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusosalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/1260, mis käsitleb kriminaaltulu tuvastamist ja arestimist;
- nõukogu raamotsus 2005/214/JSK rahaliste karistuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta;
- nõukogu raamotsus 2009/948/JSK kohtualluvuskonfliktide vältimise ja lahendamise kohta kriminaalmenetluses;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2024. aasta määrus (EL) 2024/3011, mis käsitleb kriminaalmenetluse üleandmist;
- nõukogu 13. juuli 2021. aasta järeldused, mis käsitlevad riiklike tulirelvade kontaktasutuste (NFFPd) rakendamist ELi liikmesriikides, nõukogu dokument 10726/21;
- nõukogu 12. juuni 2025. aasta järeldused ebaseadusliku relvakaubanduse ning tulirelvadest ja pürotehnilistest toodetest tulenevate ohtude vastu võitlemise kohta, nõukogu dokument 9907/25;
- nõukogu järeldused „Eurooplaste kaitsmine terrorismi eest: saavutused ja edasised sammud“, mille punktis 47 kutsutakse komisjoni üles alustama tööd käesoleva algatusega;
- nõukogu raamotsus 2009/315/JSK, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu;
- konventsioon Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Kavandatud direktiivi õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 83 lõiked 1 ja 2. ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 on sätestatud õiguslik alus, mille kohaselt kehtestada miinimumnormid kuritegude ja karistuste määratlemiseks eriti ohtlike piiriülese mõõtmega kuriteoliikide puhul. Selles sättes on nimetatud ühe sellise eriti raske kuriteona ebaseaduslikku relvakaubandust.

ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikes 2 on sätestatud ELi pädevus kehtestada miinimumnormid, kui kriminaalõiguse alaste õigus- ja haldusnormide lähendamine osutub mõõdapääsmatuks, et tagada liidu poliitika tulemuslik elluviimine valdkonnas, kus on rakendatud ühtlustamismeetmeid. Tulirelvi käsitlevat poliitikat, eelkõige tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona omandamise ja valdamise, nendega ELis kauplemise ning nende importimise ja eksportimise tingimusi on juba ühtlustatud tulirelvade direktiivi ja uuesti sõnastatud tulirelvade määrusega.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Koordineeritud ELi tasandi meetmed tulirelvadega seotud kuritegude kriminaliseerimiseks ja karistuste ühtlustamiseks on tõhusamad kui eraldiseisvad riiklikud meetmed. Kogu liitu

hõlmav õigusraamistik aitaks kõrvaldada liikmesriikides ÜRO tulirelvade protokoll rakendamise puudused, parandaks piiriülest koostööd uurimiste läbiviimisel ja süüdistuste esitamisel, edendaks turvalisust ja vähendaks tulirelvadega seotud vägivalda.

Lisaks suurendaks ELi õigusakt, mis sisaldab nõuet koguda järjepidevalt ja ühtlustatud viisil andmeid arestitud tulirelvade kohta, õiguskaitseametnike ja poliitikakujundajate suutlikkust, võimaldades paremini jaotada vahendeid ning hinnata ohtu ja poliitikat. Tugevamad ja ühtlustatud ELi meetmed toetaksid ka laiemaid julgeolekueesmäärke, võttes arvesse, et tulirelvadega seotud kuriteod on tihedalt seotud terrorismi, rahapesu, uimastikaubanduse ja muud liiki organiseeritud kuritegevusega, ning tugevdaks lõppkokkuvõttes Euroopa üldist sisejulgeolekut.

- **Proportsionaalsus**

ELi lepingu artikli 5 lõikes 4 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt piirduks kavandatud direktiivis sellega, mis on vajalik ja proportsionaalne, et kehtestada kõnealuses valdkonnas toime pandavaid kuritegusid käsitlev õigusakt. Täpsemalt võetakse ebaseaduslikku valdust käsitlevates sätetes arvesse riikide haldusõiguse traditsioone, mille kohaselt teo kuriteona käsitamise eelduseks on tahtlus, jättes kõrvale hooletusest põhjustatud teod. Lisaks nähakse tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona tehnilise dokumentatsiooni ebaseaduslikus valdamises, koostamises ja levitamises seisnevate kuritegude määratluste kavandatud ühtlustamisega seoses ette meetmed, millega tagatakse proportsionaalsus tööstuse ja kodanike õigustatud huvidega. Selliste kuritegude puhul on tähelepanu keskmis ebaseaduslik kasutamine, mis tähendab, et volitatud relvakaupmehi ei tohiks takistada tehnilist dokumentatsiooni kasutamast.

Direktiiv sisaldab uurimisvahendite kasutamist ja teabevahetust käsitlevaid meetmeid üksnes niivõrd, kuivõrd need on vajalikud kavandatud kriminaalõiguse raamistiku tulemuslikuks toimumiseks.

- **Vahendi valik**

Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 83 lõigetele 1 ja 2 võib miinimumnormid kuritegude ja karistuste määratlemiseks ELi poliitikavaldkondades, kus on rakendatud ühtlustamismeetmeid, kehtestada üksnes seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu võetava Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata – puudub ELi direktiiv, milles käsitletakse konkreetselt tulirelvadega seotud kuritegusid ja vastavaid karistusi. Kavandatud õigusakt on esimene omataoline. Sellega ei muudeta tulirelvi käsitlevaid kehtivaid ELi õigusakte.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

12 nädalat kestnud avaliku konsultatsiooni ja tagasisidekorje käigus koguti teavet mitmesugustelt sidusrühmadelt. Lisaks korraldati liikmesriikidele, õiguskaitseasutustele, erasektorile, kohtusüsteemile ja rahvusvahelistele partneritele suunatud konsultatsioone. Konsultatsioonide eesmärk oli teha kindlaks kõige tulemuslikumad lähenemisviisid tulirelvadega seotud kuritegude ennetamise ja nende vastu võitlemise tugevdamiseks ning selle valdkonna spetsialistide toetamiseks.

Enamik vastanutest toetas seadusandlikku algatust, milles keskendutakse peamistele tulirelvadega seotud kuritegudele, mõni aga soovitas laiemat kohaldamisala. Õiguskaitse sidusrühmad rõhutasid vajadust pöörata tähelepanu eraviisilise valmistamise, eeskätt relvade 3D-printimisega seotud ettevalmistavatele toimingutele. Osalejad rõhutasid ka vajadust parandada ressursse, koordineerimist ja koostööd õiguskaitseahelas. Komisjon võttis ettepaneku koostamisel arvesse kogu saadud tagasisidet.

Lisateavet konsultatsioonide kohta leiab mõjuhinnangu lisadest (2. ja 3. lisa).

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon tellis ettevalmistava uuringu, et hinnata tulirelvadega seotud kuritegude kriminaliseerimise praegust seisukohta liikmesriikides. Uuring näitas, et ÜRO tulirelvade protokollil ülevõtmisel esineb ebaseadusliku valmistamise ja kauplemise ning märgistuse ebaseadusliku muutmise ja võltsimise kriminaliseerimise osas märkimisväärsed lünki. Viimati nimetatud kuritegu ei ole kriminaliseerinud 14 liikmesriiki.

Lisaks kõnealusele uuringule vaatas komisjon põhjalikult läbi asjaomase kirjanduse. Peale selle pidas komisjon arvukalt kohtumisi õiguskaitseasutuste, õigusasutuste, ELi ametite ja muude asutuste ekspertidega. Komisjon korraldas ka selleteemalise kohtumise ELi kriminaalpoliitika eksperdirühmaga.

- **Mõjuhinnang**

Mõju hindamisel kaaluti tulirelvadega seotud kuritegude vastu võitlemiseks ELis nelja poliitikavarianti:

- 1. variandis keskendutakse muudele kui seadusandlikele meetmetele, selgitades kehtivaid norme, parandades täitmise tagamist ja tõhustades piiriülest koostööd. See sisaldab soovitusi tegeleda 3D-printimisega seotud ohtudega ja luua minimaalne andmestik tulirelvade arestimise kohta;
- 2. variandis on ette nähtud peamisi tulirelvadega seotud kuritegusid (ebaseaduslik tulirelvakaubandus, ebaseaduslik valmistamine, märgistuse ebaseaduslik muutmine ja ebaseaduslik valdamine) käsitlevate õigusnormide ühtlustamine ning nende kuritegude määratluste ja seonduvate karistuste kooskõlastamine. See hõlmab piiriülese koostöö tugevdamist, uute tehnoloogiate kasutamise reguleerimist, muutes kuriteoks tehnilise dokumentatsiooni ebaseadusliku valdamise, koostamise ja levitamise, kohustust kasutada arestitud tulirelvade registreerimiseks minimaalset andmestikku ja esitada asjaomased andmed Europolile ning nõuet, et iga liikmesriik peab looma riikliku tulirelvade kontaktasutuse. Lisaks sisaldab see liikmesriikide kohustust koguda ja esitada iga viie aasta tagant komisjonile andmeid tulirelvadega seotud kuritegude kohta;
- 3. variandis on kombineeritud seadusandlikud ja muud kui seadusandlikud meetmed. Sellega laiendatakse kõik 2. variandi õiguslikud kohustused koos selgitustega ka laiemalt määratletud kuritegudele. Muude kui seadusandlike meetmete keskmes on teadmiste jagamine uute tehnoloogiate kohta, 3D-printimise tehnilise dokumentatsiooni ühine testimine ja tõhustatud õigusala koostöö uue fookusrühma raames;
- 4. variandis laiendatakse 3. varianti, et hõlmata täiendavad süüteod (nt ebaseaduslik taas laskekõlblikuks muutmine, ebaseaduslik vahendamine, embargo rikkumine ja relvade registreerimisega seotud väärkäitumine), ning nähakse ette kohustus esitada komisjonile igal aastal andmeid.

Eelistatakse 3. varianti, kuna selles käsitletakse kõiki kindlakstehtud probleeme ja eesmärged proportsionaalsel ja tõhusal viisil. 1. varianti ei peeta eraldi võetuna piisavalt tõhusaks, kuna muud kui seadusandlikud meetmed ei anna küllaldast tõuget olulisteks muutusteks. 2. variandis käsitletakse kõiki probleeme ja eesmärged, kuid seda peetakse vähem tõhusaks, kuna selle rakendamiseks puudub täiendav toetus. 4. varianti peetakse seatud eesmärkide saavutamiseks tõhusaks, kuid selle rakendamine tekitab liikmesriikidele ebaproportsionaalselt suurt koormust.

Kuigi kvantitatiivsete andmete puudumine ei võimaldanud täpset mõju arvutada, võib teha mõned üldised järeldused. Peamine sotsiaalne mõju seisneb ELi kodanike julgeoleku suurenemises tänu sellele, et väheneb praegune suur ebaseaduslike tulirelvade arv ELis. Eelistatud variandil on väike või olematu mõju kodanikele, kes juba omavad seaduslikult tulirelva, kuna ettepanekus keskendutakse ebaseaduslikule turule.

Peamine eeldatav majanduslik mõju seisneb tulistamisjuhtumitega seotud kulude vähenemises. Ehkki ühtki veenvat uuringut tulirelvadega seotud vägivallast tulenevate majanduslike kulude kohta ELis ei ole, näitab ELi rahastatud projekti INSIGHT⁽¹²⁾ raames tehtud uuringute ja Rootsis aset leidnud tulistamisjuhtumite kulusid käsitleva uuringu⁽¹³⁾ tulemuste kombineeritud analüüs, et 2024. aasta esimeses pooles läksid tulistamisjuhtumid Rootsi ühiskonnale maksma ligikaudu 120–140 miljonit eurot. See summa on puhtalt teoreetiline, kuna see tugineb hüpoteesile, et konkreetse tulistamisjuhtumi kulu saab ekstrapoleerida ja kohaldada kõigi 2024. aasta esimesel poolel Rootsis toimunud tulistamisjuhtumite suhtes. Sellegipoolest on sellest näha, et tulirelvadega seotud vägivallast tulenevad kulud – kuigi neid on keeruline hinnata – ei ole tühi.

Õiguskontrollikomitee esitas 5. mail 2025 esimese negatiivse arvamuse. Õiguskontrollikomitee leidis, et mõjuhinnangus esineb puudusi, mis tuleb enne järgmiste sammude astumist kõrvaldada. Eelkõige jõudis õiguskontrollikomitee järeldusele, et aruandes ei kirjeldatud usaldusväärsetele tõenditele viidates veenvalt probleemi ulatust, kiireloomulisust ja põhjuseid, ei näidatud selgelt, kuidas algatus sobib kehtivasse ELi õigusraamistikku või annab sellele lisaväärtust, ega põhjendatud väiteid selle kohta, et liikmesriigid kohaldavad õigusnorme erinevalt või et õigusrikkujaid kasutavad ära regulatiivseid lünki. Samuti leidis õiguskontrollikomitee, et eesmärgid ei ole piisavalt konkreetsed, mõõdetavad, saavutatavad, realistlikud ja tähtajalised, põhjuslike seoseid poliitikavariantide ja eesmärkide vahel ei ole piisavalt tõendatud ning majandusliku ja sotsiaalse mõju, kulude ja proportsionaalsuse hindamine ning variantide võrdlus on puudulik ja ebapiisavalt tõendatud. Seetõttu nõudis õiguskontrollikomitee, et komisjon vaataks analüüsi põhjalikult läbi ja täiustaks seda ning esitaks aruande uuesti uue arvamuse saamiseks.

10. novembril 2025 esitas õiguskontrollikomitee ümber tehtud mõjuhinnangu kohta teise arvamuse. Seekord esitas ta positiivse arvamuse reservatsioonidega. Reservatsioonides juhiti tähelepanu eeskätt sellele, et probleemi kirjelduses puudusid endiselt mõned andmed, et eesmärgid võiksid olla konkreetsemad, mõõdetavamad, saavutatavamad, realistlikumad ja tähtajalisemad ning et eri poliitikavariantide erinev mõju ei olnud piisavalt selge. Nende märkuste arvessevõtmiseks täiustati mõjuhinnangut veelgi.

⁽¹²⁾ ELi rahastatud projekt INSIGHT (projektikonkurss ISFP-2020-AG-FIRE), <https://vlaamsvredesinstituut.eu/en/project-insight/#:~:text=This%20online%20knowledge%20platform%20offers%20policymakers%2C%20police%20officers%2C,information%20about%20firearms%20violence%20in%20the%20European%20Union.>

⁽¹³⁾ Erixon, O., „Living with the Aftermath: Consequences of Gun Violence for Affected Residential Areas and Individuals“.

Sellele lisati selgitus, et ükski mõju hindamisel kaalutud poliitikavariant ei mõjuta keskkonda, mistõttu on käesolev seadusandlik ettepanek kooskõlas Euroopa kliimamääruses sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgiga.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata – puudub ELi direktiiv, milles käsitletakse konkreetselt tulirelvadega seotud kuritegusid ja vastavaid karistusi. Kavandatud õigusakt on esimene omataoline. Sellega ei muudeta tulirelvi käsitlevaid kehtivaid ELi õigusakte.

- **Põhiõigused**

Ettepanekul on positiivne mõju ELi kodanike julgeoleku tagamisele, sest sellega vähendatakse ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ohtu.

Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 16 tunnustatakse ettevõtlusvabadust „liidu õiguse ning siseriiklike õigusaktide ja tavade kohaselt“. Algatus ei mõjuta ettevõtlusvabadust, kuna normid, mis käsitlevad relvakaupmeestele tulirelvadega kauplemise loa andmist, on sätestatud tulirelvade direktiivis. Need normid käesoleva algatuse tõttu ei muutu.

Harta artiklis 17 tunnustatakse õigust omandile. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole harta artiklis 17 ette nähtud õigus omandile absoluutne – seda võib proportsionaalsuse põhimõtet järgides piirata, ent vaid juhul, kui see on vajalik ja vastab tegelikult liidu tunnustatud üldist huvi pakkuvale eesmärgile või kui on vaja kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi. Tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona juriidilist omandiõigust käsitlevad normid on kehtestatud tulirelvade direktiiviga. Need normid käesoleva algatuse tõttu ei muutu.

4. MÕJU EELARVELE

Seadusandliku ettepaneku rakendamise korral viidaks läbi rohkem tulemuslikke uurimisi ning laiendatakse tulirelvade ja nende oluliste osadega seotud kuritegude kohaldamisala. Seetõttu vajaksid liikmesriigid lisatöötajaid, et toime tulla tulirelvadega seotud kuritegude uurimise ja süüdistuste esitamise potentsiaalse suurenemisega. Töötajate arvu suurendamiseks on vähemalt esimesel viiel aastal vaja kõikide liikmesriikide peale kokku hinnanguliselt 4 069 175 eurot aastas.

Seoses arestitud tulirelvade arvu suurenemisega kasvavad eeldatavasti liikmesriikide kriminalistikaüksuste halduskulud. Need on hinnanguliselt 574 564 eurot aastas kõigi 27 liikmesriigi ballistiliste aruannetega seotud halduskuludeks ja 332 107 eurot aastas digitaalset tehnilist dokumentatsiooni käsitlevate ballistiliste aruannetega seotud kuludeks.

Lisaks on riikliku tulirelvade kontaktasutuse loomise ja arendamisega seotud halduskulud kõigi 27 liikmesriigi peale kokku hinnanguliselt 12 070 917 eurot ning riiklikes andmebaasides sisalduvate tulirelvadega seotud andmete ühtlustamisega seotud halduskulud kõigi 27 liikmesriigi peale kokku hinnanguliselt 10 800 000 eurot.

Komisjoni kulud hõlmavad algatuse rakendamise ja järelevalvega seotud personalikulusid, mis tuleks katta vastutava talituse olemasolevast eelarvest. Peale selle peab komisjon korraldama õigusvaldkonna esindajate fookusrühma koosolekuid, et toetada teabevahetust. Veel tekitab kulusid komisjoni koostatav aruanne. Aruanne hõlmab uuringut, mille alusel analüüsida mitmesuguste näitajate abil direktiivi toimimise tulemuslikkust. See uuring, mis tehakse pärast praeguse mitmeaastase finantsraamistiku lõppu, läheb maksma ligikaudu 420 000 eurot.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Liikmesriikidel on direktiivi riigisisesele õiguse ülevõtmiseks aega kaks aastat alates direktiivi jõustumisest. Komisjon jälgib ülevõtmist.

Komisjon esitas mõjuhinnangu 10. lisas järelevalveraamistiku, millega on kehtestatud näitajad algatuse iga eesmärgi rakendamise jälgimiseks. Lisaks on sellega kindlaks määratud võrdlusalus ja nõutavad sihttasemed, mille saavutamise korral saab rakendamist pidada edukaks. Algatuse rakendamise jälgimisel vaadeldakse kokku 15 näitajat, nagu kuritegudega seotud juhtumite arv, madalaimate karistussummade tõstmine, kriminaaltulu konfiskeerimine, riiklike tulirelvade kontaktasutuste loomine ja toimimine, Euroopa tulirelvaandmekeskusele saadetud teave jne.

Kaheksa aastat pärast direktiivi jõustumist (et direktiivi saaks üle võtta ja esimese andmete kogumise lõpule viia) ning seejärel iga viie aasta tagant koostab komisjon viimase viie aasta rakendusandmeid sisaldava hindamisaruande, milles käsitletakse direktiivi lisaväärtust võitluses tulirelvadega seotud kuritegude vastu. Aruanne sisaldab eespool nimetatud järelevalveraamistikus saadud tulemusi. Selles antakse ka teavet eri sätete rakendamise kohta liikmesriikides ja ülevaade saadud statistilistest andmetest. Liikmesriigid on kohustatud esitama selle aruande koostamiseks kogu asjakohase teabe. Hindamise põhjal otsustab komisjon, kas on vaja võtta asjakohaseid meetmeid.

Selleks et liikmesriike ettepaneku rakendamisel toetada, hõlbustab komisjon uute tehnoloogiatega seotud kogemuste jagamist ja nende tehnoloogiatega seotud tehnilise dokumentatsiooni ühist testimist. Peale selle hõlbustab komisjon õigusasutuste vahelist koostööd, luues teabe vahetamiseks fookusrühma.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Artikkel 1. Reguleerimisese

Selles sättes määratakse kindlaks direktiivi eesmärk. Täpsemalt nimetatakse selles kolm seatud sihti: ühtlustada tulirelvadega seotud kuritegude määratlusi ja karistusi, parandada piiriülest koostööd ja kehtestada minimaalne andmestik tulirelvade arestimise kohta.

Artikkel 2. Mõisted

See säte sisaldab direktiivis kasutatud mõistete määratlusi. Mitmes määratluse osutatakse direktiivile (EL) 2021/555 relvade omandamise ja valduse kohta.

Artikkel 3. Kuriteod

Selles sättes kirjeldatakse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvaid kuritegusid. Tulirelvade ebaseadusliku valmistamise, nendega ebaseadusliku kauplemise ning nende märgistuse võltsimise ja muutmise kriminaliseerimine on ÜRO tulirelvade protokollist tulenev nõue. Ebaseadusliku valduse kriminaliseerimine tuleneb tulirelvade direktiivist (EL) 2021/555. Uute kuritegudena käsitletakse tehnilise dokumentatsiooniga seotud kuritegusid. Neid võib käsitada ettevalmistavate toimingutena.

Artikkel 4. Kuriteole kihutamine ja kaasaitamine ning kuriteokatse

Artikliga 4 kriminaliseeritakse artikli 3 lõikes 1 osutatud kuritegudele kihutamine ja neile kaasaitamine. Nende kuritegude kriminaliseerimine on ÜRO tulirelvade protokollist tulenev nõue.

Artikkel 5. Füüsiliste isikute suhtes kohaldatavad karistused

Selle artikliga nähakse ette miinimumnõuded, kandmaks hoolt selle eest, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude eest määratakse mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kriminaalkaristused. Võimaluse korral on võetud karistuste kindlaksmääramisel aluseks liikmesriikide praeguste karistumäärade keskmine.

Lõike 3 eesmärk on, et liikmesriigid võtaksid meetmeid tagamaks, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude suhtes saab kohaldada lisakaristusi ja -meetmeid, et võimaldada eri liiki kuritegelikule käitumisele kohandatud reageerimist.

Artikkel 6. Juriidiliste isikute vastutus

See artikkel sisaldab kohustust võtta juriidiline isik artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo eest vastutusele, kui kuritegu on toime pandud tema kasuks. Samuti sätestatakse selles artiklis, et liikmesriigid peaksid tagama, et juriidilise isiku saab võtta vastutusele puuduliku järelevalve või kontrolli eest, mis on võimaldanud toime panna artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo. Lisaks ei tohiks juriidilise isiku vastutusele võtmine välistada kriminaalmenetlust füüsiliste isikute suhtes.

Artikkel 7. Juriidiliste isikute suhtes kohaldatavad karistused

Selles artiklis sätestatakse karistused, mida kohaldatakse käesoleva ettepaneku kohaldamisalasse kuuluvates kuritegudes osalevate juriidiliste isikute suhtes.

Artikkel 8. Raskendavad asjaolud

Selles artiklis sätestatakse raskendavad asjaolud, mida tuleb arvesse võtta artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude eest karistuste määramisel.

Artikkel 9. Kergendavad asjaolud

Selles artiklis sätestatakse kergendavad asjaolud, mida tuleb arvesse võtta artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude eest karistuste määramisel.

Artikkel 10. Uurimisvahendid

Selle sättega nähakse ette, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude uurimiseks tuleb teha kättesaadavaks spetsiaalsed uurimisvahendid.

Artikkel 11. Haldamine ja kõrvaldamine

Selle sättega võetakse üle ÜRO tulirelvade protokolli artikkel 6 tulirelvade haldamise ja kõrvaldamise kohta.

Artikkel 12. Aegumistähtjad

Selle artikliga nähakse ette sätted aegumistähtaegade kohta, et pädevad asutused saaksid teatava ajavahemiku jooksul uurida käesoleva ettepaneku kohaldamisalasse kuuluvaid kuritegusid, esitada nende eest süüdistusi ja teha nende kohta otsuseid.

Artikkel 13. Jurisdiktsioon

Selle artikliga nähakse ette jurisdiktsiooni käsitlevad sätted, millega tagatakse, et liikmesriigid kehtestavad ettepaneku kohaldamisalasse kuuluvate kuritegude puhul jurisdiktsiooni ja teavitavad komisjoni, kui nad otsustavad seda laiendada konkreetsetel juhtudel, kui kuritegu on toime pandud väljaspool nende territooriumi.

Artikkel 14. Koolitus

Selle sätte eesmärk on tõhustada koolitustegevust kogu täitmise tagamise ahelas, et tagada kõigile asjaosalistele vajalikud erioskused ja suutlikkus täita tulemuslikult oma ülesandeid.

Artikkel 15. Koordineerimine ja koostöö liikmesriigi pädevate asutuste vahel

Selle sätte kohaselt tuleb igal liikmesriigil luua keskne riiklik tulirelvade kontaktasutus, mis peab tagama strateegilisel ja operatiivtasandil koordineerimise ja koostöö kõigi liikmesriigi pädevate asutuste seas, kes osalevad tulirelvadega seotud kuritegude ennetamises ja nende vastu võitlemises.

Artikkel 16. Liikmesriikide ja komisjoni ning liidu organite ja asutuste koostöö

Selles sättes kirjeldatakse vajadust piiriülese koostöö järele, kui on tekkinud kahtlus, et kuritegu on laadilt piiriülene. Selle sättega seoses on kehtestatud siduv kohustus luua liikmesriikides tulirelvade riiklikud kontaktasutused. Lisaks nähakse selle sättega ette, et liikmesriigid võivad teha koostööd tehnilise dokumentatsiooni ühisel testimisel, kui on tekkinud kahtlus, et see on mõeldud eraviisiliseks tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona valmistamiseks.

Artikkel 17. Arestitud tulirelvade registreerimine ja delegeeritud õigusaktid

Selle sättega kehtestatakse kohustus kasutada arestitud tulirelvade registreerimisel minimaalset andmestikku. Minimaalne andmestik on kindlaks määratud lisas. Säte sisaldab võimalust lisa delegeeritud õigusaktiga muuta.

Artikkel 18. Statistilised andmed

Selles sättes käsitletakse vajadust koguda süstemaatiliselt statistilisi andmeid tulirelvadega seotud kuritegude kohta. Selles nõutakse, et liikmesriigid koguksid ja avaldaksid asjakohaseid statistilisi andmeid ning saadaksid need komisjonile vähemalt iga viie aasta tagant. Samuti nähakse sellega ette kohustus edastada Europolile teave registreeritud arestitud tulirelvade kohta. Sättega kehtestatakse ka liikmesriikidele nõue säilitada andmeid vähemalt 20 aastat. Lisaks kohustab säte komisjoni avaldama liikmesriikide edastatud statistiliste andmete põhjal vähemalt iga viie aasta tagant aruande.

Artikkel 19. Delegeeritud volituste rakendamine

Selle artikliga nähakse ette delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse andmise tingimused ja võimalus see õigus tagasi võtta.

Artikkel 20. Muude õigusaktide muutmine

Selle sättega muudetakse kehtivat direktiivi (EL) 2024/1260,⁽¹⁴⁾ et see hõlmaks käesoleva algatuse artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegusid.

Artikkel 21. Aruandlus

Selles artiklis sätestatakse komisjoni kohustus esitada kaheksandal aastal pärast direktiivi jõustumist ja seejärel iga viie aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne direktiivi lisaväärtuse kohta. Aruanne sisaldab liikmesriikide esitatud teavet statistika ja rakendamise kohta.

Artiklid 22, 23 ja 24.

Need artiklid sisaldavad sätteid, mis käsitlevad direktiivi ülevõtmist liikmesriikides, jõustumist ja adressaate.

Lisa. Minimaalne andmestik arestitud tulirelvade registreerimiseks

Lisa sisaldab minimaalset andmestikku, mida liikmesriigid peavad kasutama kuritegevusega seoses arestitud tulirelvade registreerimisel.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1260, mis käsitleb kriminaaltulu tuvastamist ja konfiskeerimist (ELT L, 2024/1260, 2.5.2024).

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

mis käsitleb võitlust ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja muude tulirelvadega seotud kuritegude vastu ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1260

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,⁽¹⁾ eriti selle artikli 83 lõikeid 1 ja 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artiklis 3 on sätestatud, et liit moodustab oma kodanikele vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva sisepiirideta ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine koos välispiirikontrolli, varjupaiga ja sisserändega ning kuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemisega seotud asjakohaste meetmete rakendamisega.
- (2) Ebaseaduslik tulirelvakaubandus on tunnistatud Euroopa Liidu toimimise lepingus (edaspidi „ELi toimimise leping“) eriti raskeks kuriteoks ning see toimub sageli organiseeritud kuritegevuse raames või on seotud terrorismiga. Ebaseadusliku tulirelvakaubanduse tõkestamine ja sellevastane võitlus on liidu ja liikmesriikide prioriteet.
- (3) Ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja muude tulirelvadega seotud kuritegude sagenemine ning nende tagajärjed, mis vähendavad tulirelvi käsitlevate liidu õigusaktide mõjusust, valmistavad liidus jätkuvalt muret. Sellised kuriteod ulatuvad üha sagedamini väljapoole liikmesriiki, kus tegu toime pandi. Need ohustavad liidu kodanikke, mistõttu tuleb võtta asjakohaseid ja tulemuslikke vastumeetmeid, milleks on tihti vaja tõhusat piiriülest koostööd.
- (4) Tulirelvade ebaseaduslik valmistamine hõlmab tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona eraviisilist valmistamist 3D-printeri, arvjuhitava (CNC) metallifreespingi või muu samalaadse arvutipõhise süsteemi abil ilma relvakaupmehe loata. Sellise tootmise oluliseks eeltingimuseks on tehniline dokumentatsioon. Tehnilise dokumentatsiooni alusel ebaseaduslikult valmistatud tulirelvi on hakatud üha enam kasutama organiseeritud kuritegevuses ja terroriaktide toimepanemisel, sest neid ei ole algusest peale võimalik tuvastada ega nende päritolu kindlaks teha.

⁽¹⁾ ELT L 308, 29.11.2022, lk 18.

⁽²⁾ ELT C [...], [...], lk [...].

- (5) Komisjon kirjutas kooskõlas nõukogu otsusega 2001/748/EÜ⁽³⁾ alla rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendavale tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestavale ÜRO protokollile (edaspidi „ÜRO tulirelvade protokoll“). Liit ratifitseeris ÜRO tulirelvade protokollile nõukogu otsusega 2014/164/EL⁽⁴⁾.
- (6) ÜRO tulirelvade protokollile artikli 5 kohaselt peavad osalisriigid kriminaliseerima ebaseadusliku tulirelvade valmistamise, ebaseadusliku tulirelvadega kauplemise, tulirelvade märgistuse võltsimise või ebaseadusliku kustutamise, eemaldamise või muutmise, nende kuritegude toimepanemise või neis osalemise katse ning nende kuritegude korraldamise, juhtimise, neile kaasaaitamise ja kihutamise, nende hõlbustamise ja nende toimepanemiseks nõuandmise.
- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2021/555⁽⁵⁾ kohaselt on lubatud tulirelvi või nende olulisi osi valmistada, nendega kaubelda, neid vahetada, rendile anda, parandada, muuta või ümber ehitada ning laskemoona valmistada, sellega kaubelda, seda vahetada, muuta või ümber ehitada üksnes juhul, kui selleks on saadud spetsiaalne relvakaupmehe luba. Samuti saab selle direktiivi kohaselt pidada tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona ostu, müügi või tarnimise tehingute üle läbirääkimisi või neid tehinguid teha ning korraldada tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona üleandmist üksnes juhul, kui selleks on saadud spetsiaalne vahendaja luba.
- (8) Direktiivi (EL) 2021/555 kohaselt on lubatud tulirelvi omandada ja vallata üksnes konkreetsetel asjaoludel ning selles nõutakse, et liikmesriigid kehtestaksid õigusnormid, mis käsitlevad direktiivi kohaselt vastu võetud riigisiseste sätete rikkumise eest määratavaid karistusi. Direktiiv (EL) 2021/555 võimaldab liikmesriikidel vastu võtta õigusakti, mis on sellest direktiivist rangem.
- (9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2025/41⁽⁶⁾ kohaselt on tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona import, eksport ja transiit lubatud üksnes juhul, kui selleks on saadud spetsiaalne luba.
- (10) Selleks et tagada siseturu terviklikkus liidus kooskõlas direktiiviga (EL) 2021/555 ja määrusega (EL) 2025/41 ning samal ajal saavutada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal kõrge turvalisuse tase ning võttes arvesse ÜRO tulirelvade protokollile, on

(3) Nõukogu 16. oktoobri 2001. aasta otsus 2001/748/EÜ, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioonile lisatud tulirelvade, nende osade, lisaseadiste ja laskemoona ebaseadusliku valmistamise ja nendega kauplemise vastu võitlemise ÜRO protokollile allakirjutamist Euroopa Ühenduse nimel (EÜT L 280, 24.10.2001, lk 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/748/oj>).

(4) Nõukogu 11. veebruari 2014. aasta otsus 2014/164/EL, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade, lisaseadiste ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava protokollile Euroopa Liidu nimel sõlmimist (ELT L 89, 25.3.2014, lk 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2014/164/oj>).

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/555 relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta (ELT L 115, 6.4.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/555/oj>).

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2024. aasta määrus (EL) 2025/41, mis käsitleb tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona impordi-, ekspordi- ja transiidimeetmeid, millega rakendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava tulirelvade, nende osade ja laskemoona ebaseaduslikku valmistamist ja nendega ebaseaduslikku kauplemist tõkestava ÜRO protokollile (ÜRO tulirelvade protokoll) artiklit 10 (ELT L, 2025/41, 22.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/41/oj>).

vaja kehtestada tulirelvadega seotud kuritegude ja nende eest määratavate karistuste määratlemise miinimumnormid, et tulemuslikult tagada nimetatud õiguslike vahendite järgimine.

- (11) Kõnealuste õiguslike vahendite kontekstis tuleks laskekõlbmatuks muudetud tulirelvade ebaseaduslikku taas laskekõlblikuks muutmist käsitada ebaseadusliku valmistamisena, kuna taas laskekõlblikuks muutmine ilma direktiivi (EL) 2021/555 kohaselt nõutava loata tähendab manipuleerimist, mida käsitatakse valmistamisena. Tulirelvade ebaseaduslikku vahendamist tuleks käsitada ebaseadusliku tulirelvakaubandusena, sest direktiivi (EL) 2021/555 kohaselt on kauplemise eeltingimus vahendaja luba. Ebaseaduslikku kauplemist tuleks käsitada kas ebaseadusliku tulirelvakaubanduse või ebaseadusliku tulirelvade valmistamisena või mõlemana, sest direktiivi (EL) 2021/555 kohaselt on nii kauplemise kui ka valmistamise eeltingimus relvakaupmehe luba. Relvaembargo rikkumist tuleks käsitada ebaseadusliku tulirelvakaubandusena, kuna relvaembargo alla kuuluvatesse riikidesse eksportimiseks ei tohiks luba anda. Loa puudumine on ebaseadusliku tulirelvakaubanduse määratluse oluline element.
- (12) Nende kodanike õigusi, kes valdavad, kasutavad või valmistavad tulirelvi, nende olulisi osi või laskemoona või kauplevad nendega seaduslikult kooskõlas direktiiviga (EL) 2021/555 ja määrusega (EL) 2025/41, ei tohiks mõjutada.
- (13) Viimastel aastatel on kerkinud esile ning muutunud üha kättesaadavamaks ja taskukohasemaks uued tehnoloogiad, mis võimaldavad valmistada tulirelvi, nende olulisi osi ja laskemoona eraviisiliselt, nagu 3D-printimine, mida nimetatakse ka kihtlisandustootmiseks. See tehnoloogia tugineb digitaalsele tehnilisele dokumentatsioonile, mida saab alla laadida, levitada ja kasutada tulirelvade ebaseaduslikuks valmistamiseks. Võttes arvesse ohu muutumist ning kooskõlas soovitusetega, mis on esitatud 14.–18. oktoobril 2024 Viinis toimunud rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni osaliste konverentsi 12. istungjärgul vastu võetud ÜRO resolutsioonis 12/3,⁽⁷⁾ tuleks sellise tehnilise dokumentatsiooni omamine, kasutamine, selle levitamine ja koostamine kõigis liikmesriikides kriminaliseerida.
- (14) Erilist tähelepanu tuleks pöörata tehnilise dokumentatsiooni levitamisele, võttes arvesse selle tegevuse ulatuslikku mõju. Pärast tehnilise dokumentatsiooni jagamist veebis kaob selle üle kiiresti kontroll: seda hakatakse kopeerima ja levitama mitmesugustel platvormidel, hoides kõrvale tavapärasest järelevalvest. Seepärast tuleks tehnilise dokumentatsiooni levitamist käsitada igal juhul kuriteona, erinevalt rikkumistest, mis seisnevad tehnilise dokumentatsiooni koostamises, omandamises, valdamises ja jagamises. Keskenduda tuleks levitamise ärahoidmisele, kehtestades ranged vastutust käsitlevad nõuded, mille kohaselt teo kuriteona käsitamise eelduseks ei ole tahtlus, vaid selle toimepanija hooletus.
- (15) Kihtlisandustootmine, nagu 3D-printimine, võib olla väärtuslik vahend tööstusliku tootmise ja innovatsiooni edendamiseks. Asjaomaste tootmismeetodite kasutamise mis tahes piirang ei tohiks mõjutada nende meetodite seaduslikku kasutamist direktiivi (EL) 2021/555 kohaselt loa saanud relvakaupmeeste või muude volitatud juriidiliste või füüsiliste isikute poolt. See ei tohiks puudutada teadusuuringuid ja innovaatilist arendustegevust asjaomases sektoris.

⁽⁷⁾ Resolutsioon 12/3 „Enhancing measures, including under the Firearms Protocol, to prevent, combat and eradicate the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition, in view of technological developments“.

- (16) Selliste kuritegude eest vastutavatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele tuleks ette näha mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed karistused ja meetmed, mille puhul võetakse arvesse kuriteo raskusastet.
- (17) Selleks tuleks kehtestada füüsiliste isikute maksimaalse vangistuse alammäärad. Pidades silmas tulirelvade põhjustatavat võimalikku kahju, mille hulka kuuluvad rasked vigastused ja surm, ning tulirelvade pikka kasutusiga, on asjakohane kehtestada alammäärad, mille puhul võetakse arvesse tulirelvadega seotud kuritegudega seonduvat ohtu elule ning on proportsionaalsed konkreetse ohu ning kuriteo raskusastme ja ebaseaduslikkuse tasemega. Käesolevas direktiivis ette nähtud, füüsiliste isikute toime pandud kuritegude eest määratavat maksimaalset vangistust tuleks kohaldada vähemalt selliste kuritegude kõige raskemate vormide puhul. Käesoleva direktiiviga ei kehtestata ühtki nõuet liikmesriikide kohaldatavate karistuste alammäära kohta peale vajaduse tagada, et karistused on üldiselt mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed.
- (18) Kuna tulirelvi käsitlevaid liidu õigusakte kohaldatakse ka juriidiliste isikute suhtes, tuleks käesolevas direktiivis määratletud kuritegude eest, mis on seotud tulirelvi käsitlevate liidu õigusaktide rikkumisega, vastutusele võtta ka juriidilised isikud. Käesolevas direktiivis määratletud kuritegude ja karistustega seoses tuleks juriidilise isikuna käsitada õigussubjekti, kellel on kohaldatava riigisisese õiguse kohaselt juriidilise isiku staatus, välja arvatud riigid või avalik-õiguslikud organid, kes teostavad riigivõimu, ja avalik-õiguslikud rahvusvahelised organisatsioonid. Kuna käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumnormid, võivad liikmesriigid vastu võtta rangemad normid, sealhulgas avalik-õiguslike organite kriminaalvastutuse kohta.
- (19) Kui ebaseaduslik tulirelvakaubandus või muu tulirelvadega seotud kuritegu on seostatav juriidilise isikuga, tuleks juriidiline isik kuriteo eest vastutusele võtta üksnes juhul, kui on olemas kõik artiklis 3 sätestatud kuriteo koosseisu tunnused. Vastutusele võtmine peaks tagama vastutuse ning tõkestama või pärssima edasiste kuritegude toimepanekut. Liikmesriigid, kelle õiguse kohaselt on võimalik juriidilisi isikuid kriminaalvastutusele võtta, peaksid käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks tagama, et nende õigusaktidega nähakse ette kriminaalkaristuste mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed liigid ja määrad. Liikmesriigid, kelle õiguse kohaselt ei ole juriidilisi isikuid võimalik kriminaalvastutusele võtta, peaksid käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks tagama, et nende õigusaktidega nähakse ette muude kui kriminaalkaristuste mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed liigid ja määrad. Selleks tuleks kehtestada maksimaalsete rahaliste karistuste või trahvide alammäärad. Käesolevas direktiivis ette nähtud, kuritegude eest määratavat maksimaalset rahalist karistust või trahvi tuleks kohaldada vähemalt kuritegude kõige raskemate vormide puhul, nagu on sätestatud direktiivis. Määratava karistuse mõjususe, hoiatava mõju ja proportsionaalsuse tagamiseks tuleks arvesse võtta asjaomase juriidilise isiku teo raskusastet ning individuaalseid, rahalisi ja muid asjaolusid. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kehtestada rahaliste karistuste või trahvide ülemmäärad kas protsendimäärana asjaomase juriidilise isiku ülemaailmsest kogukäibest või kindla summana.
- (20) Kui liikmesriik kasutab juriidilistele isikutele rahalise karistuse või trahvi määramisel ülemaailmse kogukäibe kriteeriumi, tuleks otsustada, kas võtta aluseks kuriteo toimepanemisele eelnenud majandusaasta või rahalise karistuse määramise otsuse tegemisele eelnenud majandusaasta käive. See peaks jääma kohtu otsustada. Samuti peaksid liikmesriigid kaaluma normide kehtestamist juhtudeks, kui rahalise karistuse või trahvi suurust ei ole võimalik kindlaks määrata selle alusel, kui suur oli juriidilise

isiku ülemaailmne kogukäive kuriteo toimepanemisele eelnenud majandusaastal või rahalise karistuse määramise otsuse tegemisele eelnenud majandusaastal. Sellistel juhtudel peaks liikmesriikidel olema võimalik arvesse võtta muid kriteeriume, näiteks ülemaailmset kogukäivet mõnel muul majandusaastal.

- (21) Tulirelvade kasutusega on pikk. Kui tulirelv suunatakse ebaseaduslikule turule, võib see põhjustada kahju aastakümneid. Seetõttu ei tohiks tulirelvadega seotud kuritegude suhtes kohaldada ülemaailmse käibega seotud rahaliste karistuste või trahvide standardprotsendimäärasid, mida kasutatakse siseturgu käsitlevates õigusaktides.
- (22) Liikmesriigid peaksid sätestama riigisiseses õiguses kindla summana kehtestatud rahaliste karistuste või trahvide ülemmäärad. Neid ülemmäärasid tuleks kohaldada kõige raskemate kuritegude puhul, mille on toime pannud majanduslikult tugevad juriidilised isikud. Liikmesriikidel peaks olema õigus määrata kindlaks nende ülemmäärade arvutamise meetod. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et tagada kindla summana kehtestatud rahaliste karistuste või trahvide korrapärane läbivaatamine riigisiseses õiguses sätestatud korras, võttes arvesse inflatsioonimäära ja muudel põhjustel toimuvat rahalise väärtuse kõikumist. Liikmesriigid, kelle rahaühik ei ole euro, peaksid kehtestama rahaliste karistuste või trahvide ülemmäärad omaenda vääringus ja sellises summas, mis käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval vastab selles eurodes väljendatud määradele. Need liikmesriigid peaksid vaatama rahaliste karistuste või trahvide määrad korrapäraselt läbi ka vahetuskursi muutust silmas pidades.
- (23) Maksimaalsete rahaliste karistuste või trahvide alammäärade kehtestamine käesolevas direktiivis ei tohiks mõjutada kohtunike ega kohtute õigust määrata kriminaalmenetluses igal konkreetsel juhul asjakohane karistus. Kuna käesolevas direktiivis ei sätestata ühtki nõuet juriidiliste isikute toime pandud tulirelvadega seotud kuritegude eest riigisiseses õiguses ette nähtud rahaliste karistuste või trahvide alammäärade kohta, peaksid kohtunikud või kohtud igal juhul võtma asjakohase karistuse määramisel arvesse asjaomase juriidilise isiku individuaalseid, rahalisi ja muid asjaolusid ning teo raskusastet.
- (24) Selleks et tagada täielik vastutus, ei tohiks juriidiliste isikute vastutusele võtmine käesoleva direktiivi alusel välistada kriminaalmenetluse algatamist füüsiliste isikute suhtes, kes on toime pannud käesolevas direktiivis määratletud kuriteo või sellele kihutanud või kaasa aidanud. Kui kriminaalvastutuse tingimused on täidetud, peaksid nende füüsiliste isikute alla kuuluma ka äriühingute juhatuse liikmed.
- (25) Kohaldatavaid karistumäärasid tuleks veel rohkem ühtlustada ja määrad tuleks muuta mõjusamaks, määrares kindlaks ühtsed raskendavad asjaolud, mille puhul võetakse arvesse toimepandud kuriteo raskusastet. Raskendavaid asjaolusid tuleks mõista kas asjaoludena, mille tõttu on kohtunikul õigus määrata kuriteo eest karistus, mis on rangem sellest, mis määratakse sama kuriteo eest tavaliselt, kui neid asjaolusid ei esine, või õigusena käsitada mitut kuritegu kumulatiivselt, et karistust suurendada. Seetõttu ei ole liikmesriigid kohustatud ette nägema konkreetseid raskendavaid asjaolusid, kui riigisiseses õiguses on juba kindlaks määratud konkreetsed kuriteod, mis võivad kaasa tuua rangemad karistused.
- (26) Liikmesriigid peaksid tagama, et nende õigussüsteemis kohaldatavates normides on nähtud võimaliku raskendava asjaoluna ette vähemalt üks käesolevas direktiivis sätestatud raskendavatest asjaoludest. Karistuse suurendamise või vähendamise otsuse peaks igal juhul tegema kohtunik või kohus, võttes arvesse iga juhtumi konkreetseid asjaolusid.

- (27) Kui uurimise käigus avastatakse suur hulk tulirelvi, tuleks seda käsitada raskendava asjaoluna. Selleks peaks liikmesriikidel olema ühine arusaam sellest, mida tähendab suur hulk tulirelvi.
- (28) Sageli on rahalistest karistustest mõjusamad mitterahalisel lisakaristused või -meetmed, eriti juriidiliste isikute puhul. Seetõttu peaks olema võimalik neid asjaomastes menetlustes määrata. Need karistused ja meetmed võivad hõlmata teatavatest hüvitistest või rahastamisest ilmajätmist, tegevuse jaoks antud lubade ja volituste kehtetuks tunnistamist, tulirelvade arestimist (olenemata sellest, kas neid vallatakse seaduslikult või ebaseaduslikult), tulirelvaloa tühistamist või selle andmisest keeldumist, tulirelvade valdamise ja kasutamisega seotud õiguste äravõtmist ning teatava kutsetegevusega tegelemise keeldu. See ei tohiks mõjutada kohtunike ega kohtute õigust määrata kriminaalmenetlustes igal konkreetsel juhul asjakohane karistus.
- (29) Käesoleva direktiivi kohaldamine ei tohiks piirata seda, kuidas kohaldatakse liikmesriikide kriminaalõiguse üldnorme ja -põhimõtteid, mis käsitlevad karistuse määramist ja täitmisele pööramist lähtuvalt iga juhtumi konkreetsetest asjaoludest. Liikmesriikidel peaks olema õigus määrata kindlaks kõige sobivamat liiki lisakaristused või -meetmed. Kui riigisisese õiguse alusel võib määrata karistuseks asjaomase kuriteo toimepanemiseni viinud tegevuse jaoks antud lubade ja volituste kehtetuks tunnistamise, peaks liikmesriik tagama, et kohtunikel või kohtutel on õigus selline karistus ise määrata või et sellest teavitatakse mõnda teist pädevat asutust, kes võib toimida kooskõlas riigisiseste menetlusnormidega.
- (30) Selleks et tagada ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja muude tulirelvadega seotud kuritegude tulemuslik uurimine ja süüdistuste esitamine, peaks neil, kelle ülesanne on neid kuritegusid uurida või nende eest süüdistusi esitada, olema võimalik kasutada tulemuslikke uurimisvahendeid, nagu need, mida kasutatakse organiseeritud kuritegevuse või muude raskete kuritegude vastases võitluses. Nende vahendite hulka peaksid asjakohasel juhul kuuluma näiteks isiklike asjade läbiotsimine, side pealtkuulamine või -vaatamine, varjatud, sealhulgas elektrooniline jälgimine, helisalvestiste tegemine era- või ühissõidukites ja eravaldustes või avalikes kohtades, isikutest visuaalsete kujutiste salvestamine ühissõidukites ja avalikes kohtades ning nende säilitamine, kontrollialused saadetised ning finantsuurimine.
- (31) Liikmesriikidel peaks olema võimalik võtta kõik vajalikud meetmed kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) nr 2024/1260⁽⁸⁾. Et tagada terminoloogiline ühtsus muude tulirelvi käsitlevate õiguslike vahenditega, nagu ÜRO tulirelvade protokoll ja tulirelvade määrus, tuleks käesolevas direktiivis kasutada mõistet „arestimine“. Tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona arestimise kontekstis tuleks arestimist mõista samamoodi, nagu on sätestatud direktiivis (EL) 2024/1260.
- (32) Kandmaks hoolt selle eest, et pädevatel asutustel on piisavalt aega keerukate uurimiste läbiviimiseks ja süüdistuste esitamiseks, peaksid liikmesriigid kehtestama normid aegumistähtaegade kohta, mida on vaja tulemuslikuks võitluseks tulirelvadega seotud kuritegude vastu, mõjutamata neid riigisiseseid norme, milles ei ole kehtestatud uurimise, süüdistuse esitamise ja täitmise tagamise jaoks aegumistähtaegu. Üldjuhul hakatakse aegumistähtaega arvestama kuriteo toimepanemise hetkest. Kuna käesoleva

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1260, mis käsitleb kriminaaltulu tuvastamist ja konfiskeerimist (ELT L, 2024/1260, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj>).

direktiiviga kehtestatakse miinimumnormid, võivad liikmesriigid siiski sätestada, et aegumistähtaeg hakkab kulgema hiljem, nimelt alates hetkest, mil kuritegu avastati, tingimusel et see hetk määratakse selgelt kindlaks kooskõlas riigisisese õigusega. Liikmesriikidel on käesoleva direktiivi kohaselt lubatud ette näha direktiivis sätestatust lühemad aegumistähtajad, tingimusel et nende õigussüsteemis on võimalik selliseid lühemaid aegumistähtaegu katkestada või peatada toimingute korral, mida saab riigisisese õiguse kohaselt kindlaks määrata.

- (33) Võttes eelkõige arvesse käesolevas direktiivis määratletud kuritegude toimepanijate liikuvust koos kuritegude piiriülesusega ja võimalikke piiriüleseid uurimisi, peaksid liikmesriigid selleks, et selliste kuritegude vastu tulemuslikult võidelda, kehtestama nende üle jurisdiktsiooni. Kui kuritegu kuulub rohkem kui ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni alla, peaksid asjaomased liikmesriigid tegema koostööd, et määrata kindlaks, milline liikmesriik on kriminaalasja menetlemiseks kõige sobivam, sealhulgas kasutades Eurojusti abi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1727⁽⁹⁾. Liikmesriik peaks kehtestama jurisdiktsiooni kuritegude üle, mis on toime pandud selles liikmesriigis registreeritud või tema lipu all sõitva laeva või õhusõiduki pardal, võttes arvesse asjaomaste rahvusvaheliste konventsioonide alusel kehtivaid standardeid.
- (34) Tulirelvadega seotud kuritegude tulemuslikku ennetamist ja nende eest karistamist takistab see, kui riiklikel asutustel, kes neid kuritegusid avastavad, uurivad, nende eest süüdistusi esitavad või otsuseid teevad, ei ole piisavalt ressursse ja õigusnormide täitmise tagamise volitusi. Eelkõige võib vahendite nappus takistada ametiasutustel meetmeid võtta või nende täitemeetmeid piirata, mistõttu võib teo toimepanija vastutusest pääseda või saada karistuse, mis ei vasta kuriteo raskusastmele. Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikel asutustel, kes tulirelvadega seotud kuritegusid avastavad, uurivad, nende eest süüdistusi esitavad või otsuseid teevad, on piisav arv kvalifitseeritud töötajaid ning piisavalt rahalisi, tehnilisi ja tehnoloogilisi vahendeid, et tulemuslikult täita oma ülesandeid, mis on seotud käesoleva direktiivi rakendamisega. Samuti peaksid nad tagama nende asutuste piisava spetsialiseerumise tulirelvadega seotud kuritegude vastu võitlemise valdkonnas kooskõlas riigisisese õigusega. Seepärast peaksid liikmesriigid kehtestama vahendite ja täitmise tagamise volituste jaoks miinimumkriteeriumid. Nende kehtestamisel tuleks arvesse võtta asjaomase liikmesriigi põhiseaduslikke tavaid ja õigussüsteemi ülesehitust ning muid riiklikke olusid.
- (35) Piiriülese koostöö jaoks on väga oluline riiklike tulirelvade kontaktasutuste loomine või määramine, nagu on tunnistatud poliitikadokumentides. Seepärast peaks iga liikmesriik looma riikliku tulirelvade kontaktasutuse, millele antakse samalaadsed ülesanded. Peamine eesmärk on kohaldada tulirelvade tervikliku kontrolli suhtes laiapõhjalist lähenemisviisi. Seda tuleks teha strateegilisel ja operatiivtasandil, kogudes, analüüsides ja jagades koordineeritud teavet, et parandada teadmisi ohtudest ja riiklike õiguskaitseasutuste teavitamist. Riiklik tulirelvade kontaktasutus võib olla ka riiklik asutus või ühtne kontaktpunkt, millele on osutatud ÜRO tulirelvade protokolli artiklis 13.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2014/164/oj>).

- (36) Kuna ebaseaduslik tulirelvakaubandus ja muud tulirelvadega seotud kuriteod on laadilt piiriülesed, on nende vastu võitlemiseks vaja tugevat koordineeritud reageerimist ja koostööd nii liikmesriikides kui ka nende vahel, samuti asjaomaste liidu ametite ja organitega ning nende seas, sealhulgas Eurojusti, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/794⁽¹⁰⁾ asutatud Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) ja Euroopa Prokuratuuriga nende vastava pädevuse piires ja kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga, ning koostööd naaberriikidega, eelkõige laienemisprotsessis osalevate partneritega. Selleks tuleks tõhusalt kasutada olemasolevaid vahendeid ja ressursse, nagu ühised uurimisrühmad ja Eurojusti toel korraldatavad koordineerimisnõupidamised. Kuna ebaseaduslik tulirelvakaubandus ja muud tulirelvadega seotud kuriteod on laadilt ülemaailmsed, on vaja reageerida rahvusvahelisel tasandil, mistõttu peavad liit ja liikmesriigid tugevdama koostööd asjaomaste kolmandate riikidega. Tugev koordineeritud reageerimine ja koostöö on vajalikud ka elektrooniliste tõendite tagamiseks ja hankimiseks.
- (37) Liikmesriigid peaksid kriminaliseerima tehnilise dokumentatsiooni loata koostamise, omandamise, valdamise ja jagamise üksnes juhul, kui see on mõeldud tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona valmistamiseks. Liikmesriigid võivad otsustada luua füüsilistele ja/või juriidilistele isikutele spetsiaalsed load sellise tehnilise dokumentatsiooni seaduslikuks kasutamiseks. See on eriti oluline selleks, et võimaldada teadusasutustel ja tulirelvatööstusel arendada edasi kihtlisandustootmise meetodeid. Liikmesriigid võivad teha koostööd, et hõlbustada tehnilise dokumentatsiooni ühist testimist ja selle tulemuste vastastikust tunnustamist.
- (38) Käesoleva direktiivi alusel vastu võetud kriminaalõiguse normide rakendamine peaks olema proportsionaalne kuriteo laadi ja asjaoludega, pidades silmas taotletavaid seaduslikke eesmärgi ja nende vajalikkust demokraatlikus ühiskonnas, ning välistada tuleks mis tahes omavoli, rassism ja diskrimineerimine.
- (39) Selleks et käesolevas direktiivis määratletud kuritegusid tulemuslikult käsitleda, on vaja, et liikmesriikide pädevad asutused koguksid nende kuritegude kohta täpseid, järjepidevaid ja võrreldavaid statistilisi andmeid. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et käesolevas direktiivis määratletud kuritegusid käsitlevate statistiliste andmete salvestamiseks, koostamiseks ja edastamiseks on olemas asjakohane digitaalne süsteem. On tähtis, et liikmesriigid kasutaksid neid statistilisi andmeid selleks, et toetada täitevtoimingute strateegilist ja operatiivset planeerimist, analüüsida kuritegude ulatust ja suundumusi ning anda kodanikele teavet.
- (40) Selleks et saada tulirelvadega seotud kuritegudest tulenevast ohust terviklik ülevaade ja anda poliitika kujundamiseks õigeaegselt teavet, peaksid liikmesriigid edastama kõnealuseid kuritegusid käsitlevad statistilised andmed komisjonile kuus aastat pärast direktiivi ülevõtmist ja seejärel iga viie aasta tagant.
- (41) Andmed tulirelvade arestimise kohta peaksid olema kättesaadavad liidu andmehoidlas, et hõlbustada liikmesriikidevahelist koostööd, eelkõige tulirelvadega seotud kuritegude piiriülest uurimist, nende eest süüdistuste esitamist ja süüdimõistmist.
- (42) Selleks et tagada kõige asjakohasemate statistiliste andmete kogumine, arendamine, koostamine ja levitamine, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte lisa muutmiseks. On väga

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53–114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>).

oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹¹⁾ kehtestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (43) Direktiivi (EL) 2024/1260 juba kohaldatakse ÜRO tulirelvade protokolli suhtes. Kuna käesoleva direktiiviga rakendatakse ja täiendatakse ÜRO tulirelvade protokolli, tuleks kriminaaltulu tuvastamise direktiivi kohaldamisala muuta, et see hõlmaks ka käesolevat direktiivi.
- (44) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid kogu liitu hõlmavate ühtlustatud normide vajadust silmas pidades paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas selles artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (45) Käesolevas direktiivis järgitakse põhiõigusi, eelkõige ELi põhiõiguste harta artikleid 16 ja 17, milles osutatakse ettevõtlusvabadusele ja tunnustatakse õigust omandile. Samuti järgitakse käesolevas direktiivis põhimõtteid, mida tunnustatakse eeskätt põhiõiguste hartas, sealhulgas õigust isikuandmete kaitsesele, väljendus- ja teabevabadust, ettevõtlusvabadust, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust, kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet ning sama teo eest mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu. Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada nimetatud õiguste ja põhimõtete täielik austamine ning sellest tuleks lähtuda ka direktiivi rakendamisel.
- (46) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiiv vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (47) [ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ja ilma et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva direktiiv vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,] VÕI [ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on Iirimaa teatanud [...] kirjaga oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel,]

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisese

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse tulirelvadega seotud kuritegude ja nende eest määratavate karistuste määratlemise miinimumnormid, meetmed piiriülese koostöö parandamiseks ja normid tulirelvade arestimise kohta minimaalse andmestiku kehtestamiseks.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tulirelv“ – direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 1 määratletud tulirelv;
- 2) „oluline osa“ – direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 2 määratletud tulirelva oluline osa;
- 3) „laskemoon“ – direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 3 määratletud laskemoon;
- 4) „tehniline dokumentatsioon“ – tehniline digifail, mida saab kasutada 3D-printeri, arvjuhitava metallifreespingi või muu samalaadse arvutipõhise süsteemi abil – või mille selle asjakohane tarkvara ära tunneb – tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona valmistamiseks;
- 5) „levitamine“ – üldsusele kättesaadavaks tegemine;
- 6) „juriidiline isik“ – õigussubjekt, kellel on kohaldatavate riigisiseste õigusaktide kohaselt juriidilise isiku staatus, välja arvatud riigid või avalik-õiguslikud organid, kes teostavad riigivõimu, ja avalik-õiguslikud rahvusvahelised organisatsioonid.

Artikkel 3

Tulirelvadega seotud kuriteod

1. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes allpool loetletud tegu, kui see on tahtlik, käsitatakse kuriteona, olenemata sellest, kas see pandi toime internetis või mujal:
 - (a) tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona valmistamine või kokkupanemine
 - (i) ebaseadusliku kauplemise teel saadud tulirelva mis tahes olulisest osast või
 - ii) ilma selle liikmesriigi pädeva asutuse poolt direktiivi (EL) 2021/555 artikli 4 kohaselt välja antud loata, kelle territooriumil valmistamine või kokkupanemine toimub, või
 - iii) ilma et tulirelvad ja nende olulised osad oleksid valmistamise ajal varustatud märgistusega vastavalt direktiivi (EL) 2021/555 artiklile 4;
 - (b) ebaseaduslik tulirelvakaubandus, st tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona import, eksport, omandamine, müümine, tarnimine, vedamine või üleandmine ühe liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumilt või territooriumi kaudu teise liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumile, kui
 - (i) ükski asjaomane liikmesriik ega kolmas riik ei ole andnud selleks luba vastavalt direktiivile (EL) 2021/555, määrusele (EL) 2025/41, ÜRO tulirelvade protokollile või kohaldatavatele riigisisestele õigusaktidele või

- ii) tulirelvad, nende olulised osad või laskemoon ei ole varustatud märgistusega vastavalt direktiivi (EL) 2021/555 artiklile 4 või määruse (EL) 2025/41 artiklile 6;
 - (c) tulirelvade ja nende oluliste osade märgistus(t)e võltsimine või ebaseaduslik eemaldamine või muutmine;
 - (d) tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona valdamine ilma direktiivi (EL) 2021/555 kohase loata või deklaratsioonita;
 - (e) tehnilise dokumentatsiooni koostamine, omandamine, valdamine või jagamine ilma loata;
 - (f) tehnilise dokumentatsiooni levitamine, teades, et seda võidakse kasutada ükskõik millise punktis a, b, d või e osutatud kuriteo toimepanemiseks.
2. Liikmesriigid tagavad, et lõike 1 punktis f osutatud tegu käsitatakse kuriteona ka juhul, kui see on toime pandud vähemalt raske hooletuse tõttu.

Artikkel 4

Kuriteole kihutamine ja kaasaaitamine ning kuriteokatse

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklis 3 osutatud kuriteole kihutamine ja kaasaaitamine on karistatav kuriteona, olenemata sellest, kas seda tehti internetis või mujal.
2. Liikmesriigid tagavad, et katse panna toime artikli 3 lõikes 1 osutatud kuritegu on karistatav kuriteona, olenemata sellest, kas see tehti internetis või mujal.

Artikkel 5

Füüsiliste isikute suhtes kohaldatavad karistused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude eest määratakse mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kriminaalkaristused.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et:
 - (a) artikli 3 lõike 1 punktides a ja b osutatud kuritegude eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kaheksa aastat;
 - (b) artikli 3 lõike 1 punktis c osutatud kuriteo eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt neli aastat;
 - (c) artikli 3 lõike 1 punktis d osutatud kuriteo eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt viis aastat;
 - (d) artikli 3 lõike 1 punktides e ja f osutatud kuritegude eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kaks aastat.
3. Liikmesriigid tagavad, et füüsilisele isikule, kes on toime pannud artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo, võib määrata täiendavaid kriminaalkaristusi või -meetmeid või muid lisakaristusi või -meetmeid, mille hulka kuuluvad:
 - (a) rahalised karistused või trahvid, mis on proportsionaalsed teo raskusastme ja asjaomase füüsilise isiku individuaalsete, rahaliste ja muude asjaoludega ning mille kindlaksmääramisel võetakse asjakohasel juhul igakülgsest arvesse tekitatud kahju suurust ja kestust;

- (b) avaliku sektori vahendite saamise võimalusest ilmajätmine, sealhulgas hankemenetlustest kõrvalejätmine ning toetustest, kontsessioonidest ja litsentsidest ilmajätmine;
- (c) keeld olla juriidilises isikus sama liiki juhtival kohal, mida kasutati kuriteo toimepanemiseks;
- (d) tulirelva, selle olulise osa või laskemoona valdamise ja kasutamise lubade ja volituste kehtetuks tunnistamine;
- (e) ajutine keeld töötada avalikus teenistuses;
- (f) toimepandud kuritegu ja määratud karistusi või meetmeid käsitleva kohtuotsuse – mis võib sisaldada süüdimõistetu isikuandmeid üksnes nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel – täielik või osaline avaldamine, kui on olemas avalik huvi, mis tehakse kindlaks juhtumipõhisel hindamisel.

Artikkel 6

Juriidiliste isikute vastutus

1. Liikmesriigid tagavad, et juriidilise isiku saab artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo eest vastutusele võtta, kui kuriteo on selle juriidilise isiku kasuks toime pannud isik, kellel on asjaomases juriidilises isikus juhtiv koht (edaspidi „juhtiv isik“) ning kelle tegutsemine iseseisvalt või asjaomase juriidilise isiku organi osana põhineb järgmisel:
 - (a) õigus juriidilist isikut esindada;
 - (b) õigus teha juriidilise isiku nimel otsuseid;
 - (c) õigus juriidilist isikut kontrollida.
2. Liikmesriigid tagavad, et juriidilise isiku saab artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo eest vastutusele võtta, kui juhtiva isiku poolne puudulik järelevalve või kontroll on võimaldanud tema alluvuses oleval isikul panna selle isiku, kolmanda isiku või selle juriidilise isiku kasuks toime artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo.
3. Juriidilise isiku vastutusele võtmine vastavalt lõikele 1 või 2 ei välista kriminaalmenetlust füüsilise isiku suhtes, kes on toime pannud artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo või sellele kihutanud või kaasa aidanud.

Artikkel 7

Juriidiliste isikute suhtes kohaldatavad karistused

1. Liikmesriigid tagavad, et kui juriidiline isik võetakse artikli 6 lõike 1 või 2 kohaselt vastutusele, määratakse kuriteo eest mõjus, proportsionaalne ja hoiatav kriminaal- või muu karistus või meede.
2. Mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kriminaal- või muud karistused ja meetmed võivad hõlmata rahalisi karistusi ja trahve ning täiendavaid kriminaal- või muid karistusi või meetmeid, nagu
 - (a) riiklike hüvitiste või abi saamise õigusest ilmajätmine;
 - (b) avaliku sektori vahendite saamise võimalusest ilmajätmine, sealhulgas hankemenetlustest kõrvalejätmine ning toetustest ja kontsessioonidest ilmajätmine;

- (c) ettevõtluskeeld;
 - (d) selliste lubade ja volituste kehtetuks tunnistamine, mis on antud tegevuseks, mille tulemusel kuritegu toime pandi;
 - (e) kohtuliku järelevalve alla võtmine;
 - (f) sundlõpetamine;
 - (g) kuriteo toimepanemiseks kasutatud üksuste sulgemine;
 - (h) toimepandud kuritegu ja määratud karistusi või meetmeid käsitleva kohtuotsuse täielik või osaline avaldamine, kui selleks on avalik huvi, ilma et see mõjutaks eraelu puutumatust ja isikuandmete kaitset käsitlevate õigusnormide kohaldamist.
3. Liikmesriigid tagavad, et kui juriidiline isik võetakse artiklis 3 osutatud kuriteo eest artikli 6 kohaselt vastutusele, määratakse kuriteo eest kriminaalõiguslik või muu rahaline karistus või trahv. Sellise rahalise karistuse või trahvi suurus peab olema proportsionaalne teo raskusastmega ning selle juriidilise isiku individuaalsete, rahaliste ja muude asjaoludega.
 4. Liikmesriigid tagavad, et artikli 3 lõike 1 punktides a ja b osutatud kuritegude puhul ei ole käesoleva artikli lõikes 3 osutatud rahalise karistuse või trahvi ülemmäär väiksem kui üks järgmistest summadest, olenevalt sellest, kumb on suurem:
 - (a) 20 % juriidilise isiku ülemaailmsest kogukäibest kas kuriteo toimepanemisele eelnenud majandusaastal või rahalise karistuse või trahvi määramise otsuse tegemisele eelnenud majandusaastal;
 - (b) rahasumma, mis vastab 10 miljonile eurole.
 5. Liikmesriigid tagavad, et artikli 3 lõike 1 punktides c–f osutatud kuritegude puhul ei ole käesoleva artikli lõikes 3 osutatud rahalise karistuse või trahvi ülemmäär väiksem kui üks järgmistest summadest, olenevalt sellest, kumb on suurem:
 - (a) 10 % juriidilise isiku ülemaailmsest kogukäibest kas kuriteo toimepanemisele eelnenud majandusaastal või rahalise karistuse või trahvi määramise otsuse tegemisele eelnenud majandusaastal;
 - (b) rahasumma, mis vastab 5 miljonile eurole.
 6. Liikmesriigid võivad kehtestada normid juhtudeks, kui rahalise karistuse või trahvi summat ei ole võimalik kindlaks määrata selle alusel, kui suur oli juriidilise isiku ülemaailmne kogukäive kuriteo toimepanemisele eelnenud majandusaastal või rahalise karistuse või trahvi määramise otsuse tegemisele eelnenud majandusaastal.

Artikkel 8

Raskendavad asjaolud

Kui järgmised asjaolud ei kuulu artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude koosseisu tunnuste hulka, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et artiklis 3 osutatud kuritegude korral võib üht või mitut järgmistest asjaoludest käsitada raskendava asjaoluna:

- (a) kuriteo toimepanekul on kasutatud kümmet või enamat tulirelva;
- (b) kuriteo toimepanekul on kasutatud direktiivi (EL) 2021/555 I lisas määratletud A-klassi tulirelvi;

- (c) kuritegu on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2017/541⁽¹²⁾ artiklis 3 määratletud terroriaktiga;
- (d) kuritegu pandi toime nõukogu raamotsuse 2008/841/JSK artikli 1 punktis 1 määratletud kuritegeliku organisatsiooni raames;
- (e) kuritegu põhjustas isikule raske kehavigastuse;
- (f) kuritegu põhjustas isiku surma;
- (g) kuritegu hõlmab ametiisikute korruptsiooni;
- (h) kuriteo pani toime ametiisik oma ülesannete täitmisel;
- (i) kuriteo pani toime füüsiline või juriidiline isik, kes on varem artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo eest lõpliku kohtuotsusega süüdi mõistetud;
- (j) tulirelvad on ebaseaduslikult saadatud konfliktipiirkonda või konfliktijärgsesse piirkonda või ebaseaduslikult hangitud sellisest piirkonnast.

Artikkel 9

Kergendavad asjaolud

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude puhul võib sellise teabe esitamist haldus- või õigusasutustele, mida asjaomastel asutustel ei oleks olnud võimalik muul moel saada, käsitada kergendava asjaoluna, tingimusel et see teave võib aidata kaasa ühele või mitmele järgmistest:

- (a) ennetada või leevendada kuriteo mõju;
- (b) kindlaks teha või vastutusele võtta teisi teo toimepanijaid;
- (c) leida tõendeid;
- (d) hoida ära muid artiklis 3 osutatud kuritegusid.

Artikkel 10

Uurimisvahendid

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et isikutele, üksustele ja talitustele, kes vastutavad artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude uurimise ja nende eest süüdistuste esitamise eest, on kättesaadavad tõhusad ja proportsionaalsed uurimisvahendid, sealhulgas need, mida kasutatakse organiseeritud kuritegevuse või muude raskete kuritegude puhul.

Artikkel 11

Haldamine ja kõrvaldamine

Liikmesriigid võtavad oma õigussüsteemis vajalikud meetmed, et hoida ära oma ametiasutuste arestitud ja konfiskeeritud ebaseaduslikult valmistatud ja ebaseadusliku kauplemise teel saadud tulirelvade, nende oluliste osade ja laskemoona sattumine volitamata isikute kätte, sealhulgas meetmed nende tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona hävitamiseks. Liikmesriigid võivad otsustada muude kõrvaldamisviiside kasuks, tingimusel et

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6).

tulirelvad või nende olulised osad on varustatud märgistusega ning tulirelvade, oluliste osade ja laskemoona kõrvaldamise viisid on registreeritud.

Artikkel 12

Aegumistähtajad

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kehtestada artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude toimepanemisest kulgema hakkav piisav aegumistähtaeg, mis vastab nende kuritegude raskusastmele ning võimaldab neid kuritegusid tulemuslikult uurida, nende eest süüdistusi esitada, neid kohtulikult menetleda ja nende kohta otsuseid teha. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kehtestada artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude eest lõpliku süüdimõistva otsuse tegemisest kulgema hakkav piisav aegumistähtaeg, mis võimaldab määratud karistuse täitmisele pöörata.
2. Lõike 1 esimeses lauses osutatud aegumistähtaeg on artiklis 3 osutatud kuritegude puhul järgmine:
 - (a) vähemalt kaheksa aastat alates sellise kuriteo toimepanemisest, mille eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kaheksa aastat;
 - (b) vähemalt viis aastat alates sellise kuriteo toimepanemisest, mille eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt viis aastat;
 - (c) vähemalt neli aastat alates sellise kuriteo toimepanemisest, mille eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt neli aastat;
 - (d) vähemalt kaks aastat alates sellise kuriteo toimepanemisest, mille eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kaks aastat.
3. Lõike 1 teises lauses osutatud aegumistähtaeg on artiklis 3 osutatud kuritegude puhul järgmine:
 - (a) vähemalt kaheksa aastat lõpliku süüdimõistva otsuse kuupäevast järgmistel juhtudel:
 - (i) rohkem kui viie aasta pikkune vanglakaristus,
 - ii) vanglakaristus kuriteo eest, mille eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kaheksa aastat;
 - (b) vähemalt viis aastat lõpliku süüdimõistva otsuse kuupäevast järgmistel juhtudel:
 - (i) rohkem kui ühe aasta pikkune vanglakaristus,
 - ii) vanglakaristus kuriteo eest, mille eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt viis aastat;
 - (c) vähemalt neli aastat lõpliku süüdimõistva otsuse kuupäevast järgmistel juhtudel:
 - (i) kuni ühe aasta pikkune vanglakaristus,
 - ii) vanglakaristus kuriteo eest, mille eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt neli aastat;
 - (d) vähemalt kaks aastat lõpliku süüdimõistva otsuse kuupäevast järgmistel juhtudel:

- (i) kuni ühe aasta pikkune vanglakaristus,
 - ii) vanglakaristus kuriteo eest, mille eest karistatakse vangistusega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kaks aastat.
- 4. Artiklis 4 osutatud kuritegude puhul vastab aegumistähtaeg aegumistähtajale, mis on kehtestatud seotud kuriteo jaoks, millele on osutatud artiklis 3.
- 5. Erandina lõike 2 punktist a ja lõike 3 punktist a võivad liikmesriigid kehtestada aegumistähtaja, mis on lühem kui kaheksa aastat, kuid mitte lühem kui neli aastat, tingimusel et selle aegumistähtaja kulgemist on võimalik kindlaksmääratud toimingute korral katkestada või peatada.

Artikkel 13

Jurisdiktsioon

1. Iga liikmesriik kehtestab oma jurisdiktsiooni artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude üle, kui
 - (a) kuritegu on tervikuna või osaliselt toime pandud tema territooriumil;
 - (b) kuritegu on toime pandud asjaomases liikmesriigis registreeritud või tema lipu all sõitva laeva või õhusõiduki pardal;
 - (c) teo toimepanija on asjaomase liikmesriigi kodanik.
2. Liikmesriik teavitab komisjoni otsusest laiendada oma jurisdiktsiooni ühele või mitmele artiklis 3 või 4 osutatud kuriteole, mis on toime pandud väljaspool tema territooriumi, kui on täidetud mõni järgmistest tingimustest:
 - (a) teo toimepanija peamine elukoht on tema territooriumil;
 - (b) kuritegu on toime pandud tema territooriumil asuva juriidilise isiku kasuks;
 - (c) kuritegu on toime pandud juriidilise isiku kasuks seoses äritegevusega, mis toimub kas tervikuna või osaliselt tema territooriumil;
 - (d) kuritegu on toime pandud ühe või mitme tema kodaniku vastu või isiku vastu, kelle peamine elukoht on tema territooriumil.
3. Lõike 1 punktis c osutatud juhtudel võtab iga liikmesriik vajalikud meetmed tagamaks, et tema jurisdiktsiooni teostamine ei sõltu kummastki järgmisest tingimusest:
 - (a) tegu käsitatakse selle toimepanemise kohas kuriteona;
 - (b) süüdistuse saab esitada alles pärast seda, kui riik, kus kuritegu toime pandi, on edastanud teabe.
4. Kui artiklis 3 või 4 osutatud kuritegu kuulub rohkem kui ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni alla, teevad asjaomased liikmesriigid koostööd, et määrata kindlaks, milline liikmesriik viib läbi kriminaalmenetluse. Asjakohasel juhul edastatakse juhtum koosõlas nõukogu raamotsuse 2009/948/JSK⁽¹³⁾ artikli 12 lõikega 2 Eurojustile.

⁽¹³⁾ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta raamotsus 2009/948/JSK kohtualluvuskonfliktide vältimise ja lahendamise kohta kriminaalmenetluses (ELT L 328, 15.12.2009, lk 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj).

Artikkel 14

Koolitus

Ilma et see piiraks kohtute sõltumatust ja kohtusüsteemi korralduse erinevusi liidus, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et kohtunikele, prokuröridele, politsei- ja kohtutöötajatele ning kriminaalmenetlustes ja -uurimistes osalevatele pädevate asutuste töötajatele pakutakse käesoleva direktiivi artiklis 1 nimetatud kohaldamisalaga seotud korrapärast erikoolitust, mis vastab kohtunike, prokuröride, politsei- ja kohtutöötajate ning pädevate asutuste töötajate ülesannetele.

Artikkel 15

Koordineerimine ja koostöö liikmesriigi pädevate asutuste vahel

1. Iga liikmesriik määrab riikliku tulirelvade kontaktasutuse, et võimaldada strateegilisel ja operatiivtasandil koordineerimist ja koostööd kõigi oma pädevate asutuste vahel, kes osalevad tulirelvadega seotud kuritegude ennetamises ja nende vastu võitlemises. Riiklikul tulirelvade kontaktasutusel on vähemalt järgmised ülesanded:
 - (a) koguda, analüüsida ja vahetada liidu ja riigisiseses õiguses sätestatud piirides strateegilistel ja operatiiveesmärkidel teavet tulirelvade, nende oluliste osade, laskemoona ja tehnilise dokumentatsiooni kohta;
 - (b) tagada tulirelvadega seotud kuritegudest tulenevat ohtu kajastava luurepildi koostamine ja korrapärane ajakohastamine;
 - (c) tagada kuritegudega seotud tulirelvade arestimist käsitleva teabe kogumine ja salvestamine. See eeldab ka kõiki vajalikke õigusi riiklike ja rahvusvaheliste andmebaaside kasutamiseks asjakohase teabevahetuse jaoks, sealhulgas artiklis 17 sätestatud ülesannete täitmiseks;
 - (d) toetada kohaldatavas liidu ja riigisiseses õiguses sätestatud piirides kriminaaluurimisi, pöörates erilist tähelepanu direktiivi (EL) 2021/555 artikli 1 lõike 1 punktis 13 määratletud tulirelvade jälgimisele;
 - (e) olla tehnilisel tasandil riiklik kontaktpunkt rahvusvahelise abi taotluste jaoks, eelkõige nende taotluste jaoks, mille on esitanud Euroopa spetsialistide rühmad, kes tegelevad küsimustega, mis puudutavad võitlust tulirelvadega seotud kuritegude ja seonduvate rikkumiste vastu;
 - (f) edendada rahvusvahelist koostööd.
2. Liikmesriik tagab, et riiklik tulirelvade kontaktasutus luuakse asjakohase struktuurina, nagu spetsiaalne üksus, osakond või keskus, ning et sellele eraldatakse piisavalt töötajaid ja vahendeid, et tagada kontaktasutuse pidev ja tõhus tegevus.

Artikkel 16

Liikmesriikide ja komisjoni ning liidu organite ja asutuste koostöö

1. Kui on tekkinud kahtlus, et artiklis 3 või 4 osutatud kuritegu on piiriülene, edastavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused selle kuriteoga seotud teabe asjakohastele pädevatele üksustele.
2. Ilma et see piiraks kriminaalasjades tehtavat piiriülest koostööd ja vastastikku antavat õigusabi käsitlevate õigusnormide kohaldamist, teevad liikmesriigid,

Eurojust, Europol, Euroopa Prokuratuur ja komisjon oma pädevuse piires artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude vastu võitlemisel koostööd. Selleks annab Eurojust liikmesriikide pädevatele asutustele asjakohasel juhul vajalikku tehnilist ja operatiivabi, et hõlbustada nende uurimiste koordineerimist. Asjakohasel juhul võib abi anda ka komisjon.

3. Liikmesriigid võivad otsustada hõlbustada sellise tehnilise dokumentatsiooni ühist testimist, mille puhul on tekkinud kahtlus, et see on mõeldud tulirelvade, nende oluliste osade või laskemoona valmistamiseks.

Artikkel 17

Arestitud tulirelvade registreerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et arestitud tulirelvad registreeritakse, kasutades lisas sätestatud minimaalset andmestikku.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusakte lisas sätestatud minimaalse andmestiku muutmiseks, kui kogutud andmete analüüs näitab, et ohte kajastava luurepildi saamiseks on mõni andmeelement puudu.

Artikkel 18

Statistilised andmed

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegusid käsitlevate anonüümitud statistiliste andmete kogumiseks, arendamiseks, koostamiseks ja levitamiseks on olemas digitaalne süsteem.
2. Liikmesriigid esitavad komisjonile direktiivi ülevõtmisele järgneva kuuenda aasta 31. juuliks ja seejärel iga viie aasta tagant lõikes 1 osutatud statistilised andmed viie viimase aasta kohta. Liikmesriigid võivad esitada komisjonile need statistilised andmed igal aastal. Kõnealused andmed sisaldavad vähemalt järgmisi olemasolevaid andmeid:
 - (a) liikmesriigis registreeritud kuritegude ja nende suhtes tehtud otsuste arv kuriteoliikide kaupa;
 - (b) lõpetatud kohtuasjade, sealhulgas asjaomase kuriteo aegumistähtaja möödumise tõttu lõpetatud kohtuasjade arv kuriteoliikide kaupa;
 - (c) nende füüsiliste isikute arv, kellele on esitatud süüdistus, kuriteoliikide kaupa;
 - (d) nende füüsiliste isikute arv, kes on süüdi mõistetud, kuriteoliikide kaupa;
 - (e) nende juriidiliste isikute arv, kellele on esitatud süüdistus, kuriteoliikide kaupa;
 - (f) nende juriidiliste isikute arv, kes on süüdi mõistetud, kuriteoliikide kaupa;
 - (g) määratud karistuste liigid ja määrad;
 - (h) arestitud tulirelvade arv.
3. Liikmesriigid esitavad Europolile vähemalt kord kuus digitaalselt andmed artikli 17 lõike 1 kohaselt registreeritud arestitud tulirelvade kohta.
4. Liikmesriigid säilitavad lõikes 2 osutatud andmeid vähemalt 20 aastat.

Artikkel 19

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 17 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 17 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 17 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist esitanud Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 20

Direktiivi (EL) 2024/1260 muutmine

Direktiivi (EL) 2024/1260 artikli 2 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) xxx/xxx, mis käsitleb võitlust tulirelvadega seotud kuritegude vastu“.

Artikkel 21

Aruandlus

Komisjon esitab 31. oktoobriks [kaheksa aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga viie aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse käesoleva direktiivi lisaväärtust tulirelvadega seotud kuritegude vastu võitlemisel.

Liikmesriigid esitavad 31. juuliks [kaheksa aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga viie aasta tagant komisjonile selle aruande koostamiseks vajaliku teabe, sealhulgas kokkuvõtte käesoleva direktiivi rakendamise ja artiklite 14–16 kohaselt võetud meetmete kohta, pöörates erilist tähelepanu piiriülesele koostööle. Liikmesriigid esitavad ka teabe, mis käsitleb artikli 8 rakendamist ja seda, kuidas mõjutasid arvesse võetud raskendavad asjaolud karistumäärasid. Komisjon teeb hindamise tulemuste põhjal vajaduse korral otsuse asjakohaste järelmeetmete kohta.

Artikkel 22

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [24 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste riigisiseste õigusnormide teksti.

Artikkel 23

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümndal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 24

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele [kooskõlas aluslepingutega].

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president
[...]

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb võitlust ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja muude tulirelvadega seotud kuritegude vastu

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Peamised asjaomased poliitikavaldkonnad on tulirelvad ja kriminaalõigus. Asjakohaseid valdkondi on siiski veel: sisejulgeolek, organiseeritud kuritegevus, terrorism, uimastikaubandus ja kriminaaltulu tuvastamine.

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Ettepaneku üldeesmärk on aidata kaitsta inimesi liidus ebaseaduslikest tulirelvadest tuleneva ohu eest. Selle üldeesmärgi saavutamiseks on oluline vähendada ebaseaduslike tulirelvade arvu ja ebaseaduslike tulirelvade turul tegutsejate tegevust ELis, vähendada erinevusi ELi liikmesriikide vahel, ühtlustada liikmesriikides tulirelvadega seotud kuritegude määratlused ja nende eest määratavad karistused ning saada parem üldine pilt tulirelvadest tulenevast ohust, parandades andmete kättesaadavust ja kvaliteeti.

1.3.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr

1. Hõlbustada tulirelvadega seotud kuritegude uurimist ja süüdistuste esitamist.
2. Tagada tulirelvadega seotud kuritegude eest määratud karistuste tulevikukindel täitmine.
3. Tagada tulirelvadega seotud kuritegude puhul mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed karistuste liigid ja määrad.
4. Parandada õiguskaitse- ja õiguslast koostööd ning ühtlustatud andmekogumist tulirelvadega seotud kuritegude valdkonnas.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Algatusega loodetakse eeskätt parandada tulirelvadega seotud kuritegude vastu võitlemise ELi õigusraamistikku ja tugevdada täitmise tagamist riiklikul tasandil. Tunnistatakse, et kriminaalõigus on viimane abinõu, kui muudest meetmetest ei ole piisanud nõuetele vastavuse tagamiseks, mis on käesoleval juhul oluline selleks, et tagada tulirelvi käsitlevate liidu õigusaktide täitmine. Direktiiviga ühtlustatakse tulirelvadega seotud kuritegude määratlused ja nende eest määratavad karistused. Sellega hõlbustatakse piiriülest koostööd. Lisaks toob kohustus luua riiklik tulirelvade kontaktasutus kaasa parema koostöö ja koordineerimise liikmesriikide vahel. Peale selle võimaldab arestitud tulirelvade registreerimiseks minimaalse andmestiku kehtestamine saada ohust parema luurepildi. See hõlbustab ebaseaduslike tulirelvade teema analüüsimist ELi tasandil, võimaldades teha kindlaks suundumused ja tegutsemisviisid, ning sellest saab uurijate ja poliitikakujundajate töövahend. Samuti aitavad ühtlustatud andmestik ja vastavad riiklikud andmebaasid koos

Euroopa tulirelvaandmekeskusega muudel sidusrühmadel, nagu komisjonil ja ÜRO narkootikumide ja kuritegevuse bürool, andmeid koguda.

1.3.4. *Tulemusnäitajad*

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Käesoleva ettepaneku põhjendatust ei olnud võimalik hinnata selget võrdlusalust kasutades, kuna süstemaatiline teave tulirelvadega seotud kuritegude ulatuse ja nende vastu võitlemiseks liikmesriikides tehtavate jõupingutuste kohta ei ole piisav. Sellegipoolest töötati välja järelevalveraamistik (mõjuhinnangu 10. lisa), mis sisaldab järgmisi näitajaid:

kuritegude uurimiste, süüdistuse esitamiste ja süüdimõistmiste arv.

Edunäitaja: kohtuasjade arvu pidev suurenemine kõigis liikmesriikides;

erilise tähelepanu pööramine eraviisiliselt valmistatud tulirelvadega seotud uurimiste, süüdistuse esitamiste ja süüdimõistmiste arvule.

Edunäitaja: kõik liikmesriigid pööravad oma riiklikes strateegiates ja õiguskaitsealas tes tegevuses erilist tähelepanu eraviisiliselt valmistatud tulirelvadele. Sihtotstarbelised meetmed EMPACTi tulirelvade tegevuskava raames tehnilise dokumentatsiooni testimiseks. Eraviisiliselt valmistatud tulirelvade andmete lisamine arestitud tulirelvi käsitlevatesse riiklikesse andmebaasidesse ja Europol i tulirelvaandmekeskuse tulirelvamoodulisse;

füüsilistele ja juriidilistele isikutele määratud rahaliste karistuste ja trahvide määrad, vanglakaristuste määrad, lisakaristuste täielik kasutamine, lisakaristuste liigid ja arv.

Edunäitaja: kõige madalamate karistusmäärade tõstmine, järgides kokkulepitud maksimumkaristuste alammäärasid. Karistuste määramisel kasutatakse igat liiki karistusi (sh laialdasemalt lisakaristusi) ja kõiki määrasid. Toimub süstemaatiline kriminaaltulu konfiskeerimine;

EMPACTi tulirelvade tegevuskava jätkumine, tulirelvadega seotud juhtumite ja ühiste uurimisrühmade arv Eurojustis, SIENA sõnumite arv Europolis, loodud ja täielikult toimivate riiklike tulirelvade kontaktasutuste arv.

Edunäitaja: tulirelvad on EMPACTi tsükli s endiselt prioriteet. Piiriülese koostöö suurenemine, mis väljendub Eurojusti ja Europoliga jagatud juhtumite arvu suurenemises. Kõigil liikmesriikidel on riiklik tulirelvade kontaktasutus ja need asutused täidavad rohkem kui 75 % nõukogu järeldustes kokku lepitud ülesannetest;

arestitud tulirelvi käsitleva ühtlustatud andmestiku kasutamine, Europolile saadetud ja Euroopa tulirelvaandmekeskuse andmehoidlasse lisatav registreeritud arestitud tulirelvade arv.

Edunäitaja: kõik liikmesriigid kasutavad arestitud tulirelvade kohta kokkulepitud minimaalset andmestikku ja see andmestik integreeritakse Europol i tulirelvaandmekeskuse andmehoidlasse, mis hakkab toimima arestitud tulirelvi käsitlevat teavet sisaldava ELi andmehoidlana;

liikmesriikide kogutud statistika.

Edunäitaja: kõik liikmesriigid saadavad statistilised andmed iga viie aasta tagant ja 30 % liikmesriikidest saadavad andmed vabatahtlikult igal aastal.

1.4. **Ettepanek/algatus käsitleb**

- ☒ **uut meedet**
- ☐ **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁽¹⁾**
- ☐ **olemasoleva meetme pikendamist**
- ☐ **ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega**

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. *Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava*

Nõudeid on kolme liiki ja need vastavad lühiajalistele, keskmise pikkusega ja pikaajalistele eesmärkidele.

Lühiajalised nõuded Liikmesriigid peavad võtma direktiivi üle 24 kuu jooksul. See hõlmab järgmist:

liikmesriigid peavad tagama, et ettepaneku artiklis 3 kirjeldatud tegusid käsitatakse kuriteona, kui need on toime pandud tahtlikult;

liikmesriigid peavad võtma vajalikud meetmed, et kriminaliseerida tulirelvadega seotud kuritegudele kaasaaitavad süüteod;

liikmesriigid peavad määratlema tulirelvadega seotud kuritegude eest füüsilistele ja juriidilistele isikutele määratavad karistused; liikmesriigid peavad määratlema tulirelvadega seotud kuritegude raskendavad ja kergendavad asjaolud;

liikmesriigid peavad määrama kindlaks uurimisvahendid;

iga liikmesriik peab võtma vajalikke meetmeid, et kehtestada oma jurisdiktsioon ettepanekus osutatud kuritegude üle;

iga liikmesriik peab looma toimiva riikliku tulirelvade kontaktasutuse;

iga liikmesriik peab integreerima minimaalse andmestiku arestitud tulirelvade kohta oma riiklikku andmebaasi.

Keskmise tähtajaga nõuded

Ilma et see piiraks kriminaalasjades tehtavat piiriülest koostööd ja vastastikku antavat õigusabi käsitlevate õigusnormide kohaldamist, peavad liikmesriigid, Eurojust, Euroopa Prokuratuur ja komisjon tegema oma pädevuse piires artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude vastu võitlemisel koostööd.

Liikmesriigid peavad tagama, et ametnikud, kes avastavad ja uurivad tulirelvadega seotud kuritegusid, esitavad nende eest süüdistusi või teevad otsuseid, nagu kohtunikud, prokurörid, politsei- ja kohtutöötajad ning pädevate asutuste töötajad, saavad oma ülesannetele vastavat korrapärasest erikoolitust.

Ilma et see piiraks kohtute sõltumatust ja kohtusüsteemi korralduse erinevusi liidus, peavad liikmesriigid nõudma, et need, kes vastutavad kohtunike, prokuröride, politsei- ja kohtutöötajate ning kriminaalmenetlustes ja uurimistes osalevate pädevate asutuste töötajate koolitamise eest, pakuksid asjakohast koolitust, mis vastab käesoleva direktiivi eesmärkidele.

⁽¹⁾ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Liikmesriigid peavad koguma igalt pädevalt asutuselt tulirelvadega seotud kuritegude kohta süstemaatilisi, usaldusväärseid ja ajakohaseid statistilisi andmeid, et asjakohast teavet oleks võimalik järjepidevalt ja sidusalt võrrelda ja analüüsida.

Liikmesriigid peavad edastama Europolile kord kuus andmed registreeritud arestitud tulirelvade kohta.

Pikaajalised nõuded

Liikmesriigid peavad saatma komisjonile iga viie aasta tagant kogu statistilise teabe. Liikmesriigid peavad teavitama komisjoni iga viie aasta tagant artiklite 14–16 rakendamisest.

Komisjon peab avaldama iga viie aasta tagant aruande, mis sisaldab liikmesriikidelt kogutud statistilisi andmeid.

Komisjon peab avaldama iga viie aasta tagant aruande, milles hinnatakse direktiivi mõju ja kaalutakse, kas on vaja võtta asjakohaseid järelmeetmeid.

- 1.5.2. *ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.*

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*). Hoolimata ÜRO tulirelvade protokollitratifitseerimisest näitas komisjoni tellitud ettevalmistav uuring, et tulirelvadega seotud kuritegude kriminaliseerimise kohustuse ülevõtmisel esineb lünki. Lisaks näitas uuring, et mitmes liikmesriigis on karistusemäärad madalad. Ebapiisavad karistusemäärad takistavad võrdsete tingimuste tagamist kogu ELis.

Mõjuhindang näitas ka seda, et Europoli ja Eurojusti abiga tehtava piiriülese koostöö tase on muude kuritegevuse valdkondadega võrreldes madal. Olgugi et liikmesriikidel on aastaid soovitatud luua riiklik tulirelvade kontaktasutus ja anda sellele asjakohased ülesanded, on vaid kaheksal liikmesriigil olemas kontaktasutus, mis täidab rohkem kui 75 % nõukogu järeldustes kokku lepitud ülesannetest.

Ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja tulirelvade direktiivi rakendamise eksperdirühm on jõudnud pärast kolme aastat kestnud arutelusid esialgsele kokkuleppele arestitud tulirelvade registreerimisel kasutatava minimaalse andmestiku suhtes. Paraku märkisid aruteludel osalenud eksperdid, et kui ei määrata õiguslikku kohustust seda andmestikku kasutada, ei too see eeldatavasti kaasa suuri muutusi.

Oodatav tekkiv ELi lisaväärtus (*ex post*). Käesoleva algatusega ühtlustatakse ELis tulirelvadega seotud kuritegude määratlused ja kehtestatakse maksimumkaristuste alammäärad. Suurendades õiguslike määratluste selgust ja ühtlustades karistusemäärasid ning nähes ette vahendid ja kohustused liikmesriikidevaheliseks piiriüleseks koostööks, luuakse direktiiviga võrdsemad tingimused, tagades sarnase kriminaalõigusliku rõhuasetuse kogu ELis, ning hõlbustatakse piiriülest koostööd uurimiste läbiviimisel ja süüdistuste esitamisel.

Kohustus luua täielikult toimiv riiklik tulirelvade kontaktasutus hõlbustab koostööd ja koordineerimist liikmesriikides ja piiriüleselt. Lisaks parandab kohustus kasutada arestitud tulirelvade registreerimiseks minimaalset andmestikku ja edastada see Europolile ohtu kajastavat luurepilti.

Tulirelvadega seotud kuritegusid käsitlev kogu ELi hõlmav tõhus kriminaalpoliitika võib aidata saavutada ka muid ELi poliitikaeesmärke. Tulirelvadega seotud kuriteod on sageli seotud muud liiki kuritegudega, nagu uimastikaubandus, terrorism, organiseeritud kuritegevus, rahapesu, väljapressimine, inimkaubandus jne. Tulirelvadega seotud kuritegusid käsitlev mõjusam ELi õigusakt aitaks ellu viia tulemuslikke ELi ja liikmesriigi tasandi kriminaalõiguse täitmise tagamise strateegiaid, milles käsitletakse kõiki asjakohaseid kuritegevuse aspekte.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Kuigi tulirelvi käsitlevates kehtivates liidu õigusaktides on sätestatud, et õigusnormide rikkumise eest tuleb karistada mõjusalt, proportsionaalsel ja hoiataval viisil, näitas ettevalmistav uuring suuri erinevusi rakendamises ja karistustmäärades. Kogemused muudes poliitikavaldkondades osutavad sellele, et kogu liidus on vaja järjepidevat kriminaalpoliitikat, millega kõrvaldataks seaduselüngad, mida kurjategijad saavad ära kasutada, ja võideldaks ebaseadusliku tulirelvakaubanduse vastu ilma leebematest jurisdiktsioonidest tulenevate probleemideta.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Käesolev ettepanek on kooskõlas järgmisega:

- 2025. aasta aprillis avaldatud uus Euroopa sisejulgeoleku strateegia ProtectEU, milles rõhutatakse, et tulirelvad on peamised vahendid, mis võimaldavad organiseeritud kuritegelike rühmituste kasvavat vägivallatsemist;
- 2025. aasta detsembris esitatud terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ennetamise ja nende vastu võitlemise ELi tegevuskava „Ühiselt terrorismi vastu“;
- ebaseadusliku tulirelvakaubanduse vastane ELi tegevuskava 2020–2025;
- ELi organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise strateegia 2021–2025, milles nimetatakse ebaseaduslikku tulirelvakaubandust üheks ELi organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse prioriteediks.

Käesoleva ettepaneku üldeesmärke toetab mitmeaastane finantsraamistik, kus pannakse suurt rõhku ELi sisejulgeoleku parandamiseks võetavate meetmete rahastamisele. On olemas mõningane koostoime olemasolevate programmidega. Näitena võib tuua ettepanekust tuleneva koolituse, millest lõviosa on olemas ja pakutakse juba praegu CEPOLi ja Frontexi õiguskaitsealase koolitusena.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Selleks et tulla toime ettepanekus sisalduvate uute kohustustega, näiteks jälgida olukorda, suurendada koolituste arvu, anda suuniseid ja parandada teadlikkust, peab komisjon tegema lisapingutusi. Neis jõupingutustes tuginetakse rände- ja siseasjade peadirektoraadile, kuna enamik allpool loetletud ülesannetest nõuab aega ja tähendab mõningaid lisakulusid.

1.6. **Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus**

☐ **Piiratud kestusega**

- ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA

- ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

☒ **Piiramatu kestusega**

Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA, millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. **Kavandatud eelarve täitmise viis(id)⁽²⁾**

☒ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

- ☒ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

- ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeerimispankale ja Euroopa Investeerimisfondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

Märkused

⁽²⁾ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud BUDGpedia veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

/

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Komisjon avaldab iga viie aasta tagant aruande direktiivi mõju kohta. Aruanne sisaldab ülevaadet sellest, kuidas liikmesriigid rakendavad eri sätteid, ning statistilist ülevaadet käesoleva direktiivi alusel kogutud andmetest.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Arvestades, et ettepanek mõjutab komisjoni, täpsemalt rände ja siseasjade peadirektoraadi tööd, täidetakse ELi eelarvet otsese eelarve täitmise kaudu. Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt täidetakse eelarvet kooskõlas tulemusliku ja tõhusa sisekontrolliga.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Praeguses etapis ei ole konkreetseid riske kindlaks tehtud.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Komisjoni tehtava kontrolli kulusid eelarve otsesel täitmisel saab arvutada selle aja alusel, mille rände ja siseasjade peadirektoraadi töötajad kulutavad kontrollile. Eeldatakse, et 2026. ja 2027. aastal on see aeg 50 % ja seejärel 20 % ühe täistööajale taandatud töötaja tööajast.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Finants- ja digiselgitus hõlmab personalikuluseid ja hankeid ning selle kululiigi suhtes kohaldatakse standardeeskirju.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ⁽³⁾	EFTA riigid ⁽⁴⁾	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ⁽⁵⁾	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
7	Euroopa avalik haldus	Liigendatud/liigendamata	EI	EI	EI	EI

Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus
--------------	-------------	-----------	-----------------

⁽³⁾ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁽⁴⁾ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁽⁵⁾ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

finantsraa mistiku rubriik	Nr	Liigendatu d/liigenda mata	EFTA riigid	Kandidaat riigid ja potentsiaal sed kandidaadi d	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarb eline tulu
	[XX.YY.Y Y.YY]	Liigendatu d/liigenda mata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.Y Y.YY]	Liigendatu d/liigenda mata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.Y Y.YY]	Liigendatu d/liigenda mata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☒ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr					
DG: <.....>	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027	

							KOKKU
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					0,000
	Maksed	(2a)					0,000
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁽⁶⁾							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG: <.....>			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 KOKKU
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					0,000
	Maksed	(2a)					0,000

⁽⁶⁾ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁽⁷⁾							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 KOKKU
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

⁽⁷⁾ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 KOKKU
Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		7			„Halduskulud“ ⁽⁸⁾		
DG: HOME			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 KOKKU
Personalikulud			0,000	0,000	0,097	0,097	0,194
Muud halduskulud			0,000	0,000	0,000	0,027	0,027
Rände- ja siseasjade peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud		0,000	0,000	0,097	0,124	0,221
DG: <.....>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	MITMEAASTANE

⁽⁸⁾ Vajalike assigneeringute kindlaksmääramiseks tuleks kasutada aastaseid keskmisi kulunäitajaid, mis on kättesaadavad BUDGpedia veebilehel.

		2024	2025	2026	2027	FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 KOKKU
Personalikulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG <....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU		(Kulukohust uste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	0,000	0,000

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEAA STANE FINANTSR AAMISTIK 2021–2027 KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kohustused	0,000	0,000	0,097	0,124	0,221
	Maksed	0,000	0,000	0,097	0,124	0,221

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mär			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Iga-aastane	koosolek	rakendamise	KOKKU
-----	--	--	-------	-------	-------	-------	-------------	----------	-------------	-------

kida eesm ärgi d ja välju ndid ↓			2024	2025	2026	2027	toetamiseks											
	VÄLJUNDID																	
	Välj undi liik ⁽⁹⁾	Kesk mine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Kok ku Arv	Kok ku Kulu
ERIEESMÄRK nr 4: ⁽¹⁰⁾ Parandada õiguskaitse- ja õiguslast koostööd ning ühtlustatud andmekogumist tulirelvadega seotud kuritegude valdkonnas.																		
- Õigu salas e koost öö fook usrü hma	koos olek	0,01 35							2	0,02 7	1	0,01 35	1	0,01 35	1	0,01 35	5	0,06 75
- Välj																		

⁽⁹⁾ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁽¹⁰⁾ Vastavalt punktile 1.4.2 „Erieesmärgid“.

und																		
- Välj und																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
- Välj und																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KOKKU																		

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEAAST ANE FINANTSRA AMISTIK 2021–2027

					KOKKU
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,097	0,097	0,194
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,027	0,027
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,097	0,124	0,221
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,097	0,124	0,221

3.2.3.3. *Assigneeringud kokku*

HEAKSKIIDETUD EELARVE + SIHTOTSTARBELINE VÄLISTULU KOKKU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	MITMEA ASTANE FINANT SRAAMI STIK 2021– 2027 KOKKU
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	--

RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,097	0,097	0,194
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,027	0,027
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,097	0,124	0,221
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,097	0,124	0,221

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

3.2.4. *Hinnanguline personalivajadus*

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. *Rahastatakse heakskiidetud eelarvest*

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina⁽¹¹⁾

HEAKSKIIDETUD EELARVE		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)		0	0	0,5	0,5
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)		0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)		0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)		0	0	0	0
Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)					
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)		0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)		0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	peakorteris	0	0	0	0
	ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0

⁽¹¹⁾ Palun täpsustage allpool esitatud tabelis, kui palju täistööaja ekvivalente on juba määratud meetme haldamiseks ja/või kui palju saab neid teie peadirektoraadis ümber paigutada ja millised on teie netovajadused.

01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0
KOKKU	0	0	0,5	0,5

3.2.4.3. Personalivajadus kokku

HEAKSKIIDETUD EELARVE KOKKU + SIHTTOTSTARBELINE VÄLISTULU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0,5	0,5
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0

20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)		0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	peakorteris	0	0	0	0
	ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud		0	0	0	0
KOKKU		0	0	0,5	0,5

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

	Kaetakse komisjoni talituste olemasolevast personalist	Erakorraline lisapersonal*		
		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute eelarveridadelt	Rahastatakse BA ridadelt	Rahastatakse tasudest
Ametikohtade	0,5 täistööaja		ei kohaldata	

loeteluga ette nähtud ametikohad	ekvivalenti			
Koosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)				

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Toetada liikmesriike direktiivi rakendamisel, korraldada eksperdirühma ja õiguslase koostöö fookusrühma koosolekuid. Toetada EMPACTi operatiivmeetmeid 3D-printimise valdkonnas. Koostada vajalikud aruanded.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarveraal.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	MITMEAA
-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	----------------

KOKKU	2024	2025	2026	2027	STANE FINANTSR AAMISTIK 2021–2027 KOKKU
RUBRIIK 7					
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Poliitikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*

Ettepanek/algatus:

- ☒ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu
- ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihtotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruises sätestatud erivahendite kasutuselevõtu
- ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:
assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
- ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - ☐ märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁽¹²⁾			
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027

⁽¹²⁾ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

Artikkel					
---------------	--	--	--	--	--

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

[...]

4. **DIGIMÕÕDE**

4.1. **Diginõuded**

Kui leitakse, et poliitikaalgatus ei ole seotud diginõuetega, esitage selgitus selle kohta, miks digivahendeid ei kasutata.

Muul juhul loetlege diginõuded allpool esitatud tabelis.

Viide nõudele	Nõude kirjeldus	Nõudest mõjutatud või sellega seotud osaleja(d)	Üldised protsessid	Kategooria
Artikli 15 lõige 1	Riiklik tulirelvade kontaktasutus peab koguma, analüüsima ja vahetama asjakohast teavet ning tagama kogu kuritegudega seotud tulirelvade arestimist käsitleva teabe kogumise ja registreerimise.	Liikmesriigid	Registrite haldamine ja teabe kogumine	Andmed
Artikli 17 lõige 1	Artikli 17 kohaselt tagavad liikmesriigid, et arestitud tulirelvad	Liikmesriigid	Registrite haldamine	Andmed

	registreeritakse, kasutades minimaalset andmestikku. Andmestikku on kirjeldatud ettepaneku lisas.			
Artikkel 18	Artikli 18 kohaselt peavad liikmesriigid koguma digitaalselt statistilisi andmeid artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude kohta. Kogutavad andmed on kindlaks määratud artikli 18 lõikes 2. Liikmesriigid peavad tagama, et kuritegusid käsitlevate anonüümitud statistiliste andmete kogumiseks, arendamiseks, koostamiseks ja levitamiseks on olemas digitaalne süsteem.	Liikmesriigid	Registrite haldamine	Andmed – digilahendus
Artikkel 21	Komisjon annab liikmesriikidelt saadud andmete põhjal aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.	Liikmesriigid ja Euroopa Komisjon	Andmete kogumine rakendamise kohta + aruandlus andmete kohta	Andmed

4.2. Andmed

Kohaldamisalasse kuuluvate andmete ja seonduvate standardite / tehniliste kirjelduste üldine kirjeldus

Andmete liik	Viide nõudele (nõuetele)	Standard ja/või tehniline kirjeldus (kui see on asjakohane)
Riiklike tulirelvade kontaktasutuste kogutud teave tulirelvade kohta	Artikli 15 lõige 1	Selleks et riiklik tulirelvade kontaktasutus saaks toimida kontaktasutusena, peab ta koguma, analüüsima ja vahetama teavet tulirelvade, nende oluliste osade, laskemoona ja tehnilise dokumentatsiooni kohta. Lisaks peaks kontaktasutus tagama kogu tulirelvade arestimist käsitleva teabe kogumise ja registreerimise.
Arestitud tulirelvade registreerimine	Artikli 17 lõige 1 ja lisa	Andmeid arestitud tulirelvade kohta on kirjeldatud I lisas. Selles esitatud minimaalse andmestikuga ühtlustatakse arestimisandmete kogumist liikmesriikides. Minimaalset andmestikku arutati liikmesriikidega põhjalikult ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja tulirelvade direktiivi rakendamise eksperdirühmas. Mõne liikmesriigi jaoks ei tähenda minimaalse andmestiku kehtestamine vajadust muuta oma

		riiklikku andmebaasi, teistelt aga nõuab see riikliku andmebaasi muutmist või loomist.
Statistilised andmed	Artikli 18 lõige 2	Artikli 18 lõikes 2 on loetletud minimaalsed andmed, mida liikmesriigid peavad koguma.
Komisjoni aruanne (milles hinnatakse direktiivi lisaväärtust seoses võitlusega ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja muude tulirelvadega seotud kuritegude vastu)	Artikkel 21	Komisjon peab võtma vastu aruande, mis sisaldab andmeid direktiivi rakendamise kohta. Täpsemalt peab see sisaldama andmeid liikmesriikide kasutatud vahendite ja korraldatud koolituste, liikmesriikidevahelise koordineerimise ja koostöö, liikmesriikide ja komisjoni ning liidu organite ja asutuste vahelise koostöö ning artikli 18 kohaselt kogutud statistiliste andmete kohta.

Kooskõla Euroopa andmestrategiega

Selgitage, kuidas nõue (nõuded) on kooskõlas Euroopa andmestrategiega

Artikli 18 lõike 1 kohaselt tuleb kõnealused andmed teha üldsusele kättesaadavaks. See nõue on kooskõlas Euroopa andmestrategie eesmärgiga, mis on seotud andmete parema kättesaadavusega. Nende andmete abil saab avalik sektor välja töötada parema poliitika, mis toob kaasa läbipaistvama juhtimise ja tõhusamad avalikud teenused.

Kooskõla ühekordsuse põhimõttega

Selgitage, kuidas on kaalutud ühekordsuse põhimõtet ja kuidas on uuritud olemasolevate andmete taaskasutamise võimalust

Andmeid arestitud tulirelvade kohta on kirjeldatud I lisas. Selles esitatud minimaalse andmestikuga ühtlustatakse arestimisandmete kogumist liikmesriikides. Minimaalset andmestikku arutati põhjalikult liikmesriikidega ebaseadusliku tulirelvakaubanduse ja tulirelvade direktiivi rakendamise eksperdirühmas. Mõne liikmesriigi jaoks ei tähenda minimaalse andmestiku kehtestamine vajadust muuta oma riiklikku andmebaasi, teistelt aga nõuab see riikliku andmebaasi muutmist või loomist.

Selgitage, kuidas on uued loodud andmed leitavad, juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad ning vastavad kvaliteetsetele standarditele

Kooskõlas artikliga 18 peavad liikmesriigid esitama kõnealused andmed komisjonile iga viie aasta tagant. Selline andmete esitamise kohustus on tingitud komisjoni kohustusest avaldada aruanne direktiivi lisaväärtuse kohta. See aruanne peab sisaldama statistilisi andmeid.

Andmevood

Palun esitage iga andmevoo kohta andmed alljärgnevas tabelis:

Andmete liik	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Osaleja, kes andmed esitab	Osaleja, kes andmed saab	Andmevahetuse ajend	Sagedus (kui see on asjakohane)
Riikliku tulirelvade kontaktasutuse kogutud teave tulirelvade kohta	Artikli 15 lõige 1	Mitmesugused riiklikud sidusrühmad, nagu õigus-, politsei- ja tolliasutused jt	Riiklik tulirelvade kontaktasutus	Riiklik tulirelvade kontaktasutus peab kandma hoolt selle eest, et tal on täielik ülevaade ohust, mida tulirelvad tema riigis endast kujutavad	Pidevalt
Statistilised andmed arestitud tulirelvade kohta	Artikkel 17	Liikmesriigid	Europol	Vähemalt kord kuus	
Statistilised andmed artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude kohta (mis hõlmavad viimast viit aastat)	Artikkel 18	Liikmesriigid	Euroopa Komisjon	Iga ülevõtmisele järgneva kuuenda aasta 31. juuliks	

Komisjoni aruanne	Artikkel 21	Euroopa Komisjon	Euroopa Parlament ja nõukogu	Iga ülevõtmisele järgneva kuuenda aasta 31. oktoobriks	

4.3. Digilahendused

Palun esitage iga digilahenduse puhul viide seda puudutava(te)le digitaalse tähtsusega nõudele (nõuetele), digilahenduse volitatud funktsiooni kirjeldus, selle eest vastutav asutus ning muud asjakohased aspektid, nagu korduskasutatavus ja juurdepääsetavus. Lõpuks selgitage, kas digilahenduse puhul kavatakse kasutada tehisintellektitehnoloogiaid.

Digilahendus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Peamised volitatud funktsioonid	Vastutav asutus	Kuidas on arvesse võetud juurdepääsetavust?	Kuidas on arvesse võetud korduvkasutatavust?	Tehisintellektitehnoloogia kasutamine (kui see on asjakohane)
<u>Digitaalne süsteem anonüümitud statistiliste andmete kogumiseks, arendamiseks, koostamiseks ja levitamiseks</u>	Artikkel 18	Liikmesriigid võivad otsustada, millist digilahendust nende statistiliste andmete kogumiseks kasutada ja kuidas need andmed avaldada.	Liikmesriigid, peamiselt õigusasutused	Liikmesriigid võivad otsustada, milliseid digilahendusi juurdepääsetavuse hõlbustamiseks kasutada.	Selliseid andmete kogumise kohustusi sisaldavad ka muud sarnased õigusaktid, nagu keskkonnakuritegude direktiiv (EL) 2024/1203. Seepärast peaksid liikmesriikidel sellised digilahendused	Ei

					juba olemas olema.	
Digilahendus arestitud tulirelvade registreerimiseks	Artikkel 17 ja lisa	Liikmesriigid võivad otsustada, millist digilahendust arestitud tulirelvi käsitlevate andmete registreerimiseks kasutada.	Liikmesriigid, peamiselt õiguskaitseasutu sed	Ei ole avalikkusele juurdepääsetav	Enamikul liikmesriikidel juba on üks või mitu riiklikku registrit arestitud tulirelvi käsitlevate andmete kogumiseks ning nad saavad jätkata nende andmebaaside kasutamist. Neil võib olla vaja mõnda neist andmebaasidest kohandada, et tagada minimaalse andmestiku lisamine.	Ei

Selgitage iga digilahenduse puhul, kuidas digilahendus vastab ELi küberturvalisuse raamistiku ning muude kohaldatavate digipoliitika ja õigusaktide (nt eIDAS, ühtne digivärv jne) nõuetele ja kohustustele.

Digitaalne süsteem anonüümitud statistiliste andmete kogumiseks, arendamiseks, koostamiseks ja levitamiseks

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	—
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	—
<i>eIDAS</i>	—
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	—
<i>Muud</i>	

Digilahendus arestitud tulirelvade registreerimiseks

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	—
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	—
<i>eIDAS</i>	—
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	—
<i>Muud</i>	

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Kirjeldage digitaalset avalikku teenust, mida nõuded mõjutavad

Digitaalne avalik teenus või digitaalsete avalike teenuste avalike teenuste kategooria	Kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Koostalitleva Euroopa lahendus(ed) (EI KOHALDATA)	Muu(d) koostalitluslahendus(ed)
Liikmesriigid – kohtud	Statistika kogumine kõigi algatusega hõlmatud kuritegude kohta	Artikkel 18	Ei kohaldata	Nõutavate andmete kogumiseks puudub selge vajadus liikmesriikide või ELi üksuste vahelise suhtluse järele. Kõigi vajalike andmete kogumiseks on aga vaja suhelda liikmesriigi sees.
Liikmesriigid – politseiasutused	Kõigi arestitud tulirelvade registreerimine, kasutades minimaalset andmestikku	Artikkel 17 ja lisa	Ei kohaldata	Arestimisandmete kogumine nõuab koordineerimist liikmesriigi sees, kuid mitte piiriüleselt. Liikmesriigid peavad aga tagama, et andmeid saab nende süsteemist välja võtta ja iga kuu Europolile saata.

Arestimisandmete vahetamine

Hindamine	Meetmed	Võimalikud allesjäänud tõkked
Hinnake kooskõla kehtivate digi- ja valdkondlike poliitikameetmetega Loetlege kohaldatavad kindlakstehtud digi- ja valdkondlikud poliitikameetmed	<ul style="list-style-type: none"> - Isikuandmete kaitse üldmäärus - Europoli määrus - Küberturvalisus 	
Hinnake korralduslikke meetmeid digitaalsete avalike teenuste sujuvaks osutamiseks Loetlege kavandatud juhtimismeetmed	Europolil juba on andmebaas TRAFIC ja ta on pakkunud kõikidele liikmesriikidele selle andmebaasi otsese kasutamise võimalust.	Mõnes liikmesriigis on juba olemas riiklik arestimiste andmebaas. Europol peab hõlbustama riiklikest andmebaasidest pärit andmete vastastikust sidumist või korraga üleslaadimist TRAFICi andmebaasi.
Hinnake meetmeid, mis on võetud andmete ühise mõistmise tagamiseks Loetlege sellised meetmed	I lisaga kehtestatakse üksikasjalik minimaalne andmestik, mis sisaldab mõistete määratlusi.	
Hinnake ühiselt kokku lepitud avalike tehniliste kirjelduste ja standardite kasutamist Loetlege sellised meetmed	I lisaga kehtestatakse üksikasjalik minimaalne andmestik, mis sisaldab mõistete määratlusi. Algatuse „Digitaalne õigusemõistmine @2030“ raames on teatatud, et luuakse IT-vahendite pakett kohtusüsteemides kasutamiseks.	

4.5. Digimõõtmekirjeldamist toetavad meetmed

Palun täitke iga digitaalset rakendamist toetava meetme kohta alljärgnev tabel

Meetme kirjeldus	Viide (viited)	nõudele	Komisjoni roll (kui see on)	Kaasatavad	Eeldatav
------------------	----------------	---------	-----------------------------	------------	----------

	(nõuetele)	asjakohane)	osalejad (kui see on asjakohane)	ajakava (kui see on asjakohane)
Aruandlus	Artikkel 21	Teabe saamine + aruande avaldamine	Liikmesriigid	Ülevõtmise ajaks
Arestimisandmete edastamine Europolile	Artiklid 17 ja 18 ning lisa	Ei kohaldata	Europol	Ülevõtmise ajaks
Delegeeritud õigusakt, et muuta lisa, millega kehtestatakse minimaalne andmestik arestitud tulirelvade registreerimiseks	Artikli 17 lõige 2	Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmine	Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa Komisjon	